

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemanj mesečno K 1.70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettirvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettirvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvzemaš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Iz Dalmacije.

Stranka prava v Dalmaciji je 7. t. m. v Splitu v seji vodstva sklenila sledeče: »Uprava stranke prava u Dalmaciji, na svojoj izvanrednoj sjednici, držanoj u Spljetu dne 7. srpnja 1912., izjavljuje, da se ne istovjetuje sa nedavnim držanjem svojih zastupnika u poslu vojnih reforma, čije držanje bilo je posljedica pripadnosti slovensko-hrvatskom klubu, te zaključuje, da zastupnici stranke prava u buduću budu imali u parlamentarnom radu slobodne ruke u svim izključivo hrvatskim pitanjima, prema načelima i tradicijama svoje stranke, bez obzira na druge klubske obveze. Što se tiče obćih odnošaja stranke prava sa slovenskom pučkom strankom, odnosno hrvatskoga i slovenskoga naroda te poželjnog zajedničkog političkog djelovanja stranke prava sa predstavnicima bratskog naroda slovenskoga, prepušta se vrhovnoj upravi stranke prava, da te moguće zajedničke odnošaje čim prije sa zastupnicim slovenskog naroda ustanovi i utvrdi.«

Mi ta sklep stranke prava u Dalmaciji odkritosrčno pozdravljamo. Nasprotniki stranke prava so upali, da se ob kočljivem vprašanju brambne reforme stranka razbije, toda dalmatinski pravaši so pokazali, da jim je edinstvo stranke nad vse. Obenem pa so v svojem sklepu izrazili, da si žele še bolj vzajemnega sodelovanja s S. L. S. in zato predlagajo, naj bi se politična zveza med našo stranko in vrhovnim vodstvom hrv. stranke prava postavila na trden temelj jasnega sporazuma v vseh političnih vprašanjih. Samoposebi je umevno, da tudi mi želimo, da se naše razmerje do Hrvatov, stoječih na pravaškem programu, še bolj pojasni in tako utrdi in poglobi, kar ne bo težko, saj težimo oboji za istim vrhovnim ciljem. Dalmatinskim in slovenskim liberalcem pa se je prezgodnje veselje, da se pravaši razcepijo in zrahlja zveza med katoliškimi Slovenci in Hrvati, temeljito skazilo. Stranka prava je pretrdna in preveč v narodni zavesti hrvaškega ljudstva ukoreninjena, da bi napravila svojim nasprotnikom tako veselje.

Stranka don Juraja Biankinija pa tudi dela s takimi sredstvi, da se mo-

rajo vsakemu poštenemu Hrvat u gabi. Kako nesramno laže na primer Biankinijev »Narodni list«! V svoji številki od 3. t. m. napada hrvaške pravaše zaradi njihovega glasovanja pri brambni reformi in se pri tem poslužuje takih laži, da jih je treba pred vsob javnostjo pribiti. Don Juraj Biankinijev list piše namreč brez vsakega srama med drugim sledeče: »Znano je, kakšno žalostno vlogo so igrali člani Šustersičevega kluba, ki so glasovali celo proti predlogu Visockega, da se črtajo besede »nemški službeni jezik«. — Za tako trditev ni drugega izraza kakor lopovščina. Tako v odseku kakor v plenumu so člani Hrvasko-slovenskega kluba glasovali za predlog Visockega; treba samo pogledati stenografski zapisnik, ker se je glasovanje o tem predlogu v plenumu vršilo po imenih. »Narodni list« pa z eno samo brezstidnostjo še ni zadovoljen, za prvo sledi takoj druga, še grša. Pravi namreč: »Šustersičevci so v odseku glasovali tudi proti predlogu, da se služba v vojni mornarici od štirih let zniža na tri.« Resnica pa je, da so člani Hrvasko-slovenskega kluba glasovali v odseku za ta predlog in sicer na temelju soglasnega klubovega sklepa kakor so tudi v plenumu predlagali baš o tem sklepu poimensko glasovanje.

Nasprotniki pravaštva se zelo motijo, če mislijo, da si bodo s takimi lažmi utrdili svoje stališče. Taka nemoralna politika bo morala vzeti konec.

Obćinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 11. julija 1912.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki imenuje za overovatelja zapisnika Gregarja in Likozarja.

Naznanila predsedstva.

Župan naznani, da je izjavil nadvojvoda Friderik svoje zadovoljstvo, ker se je po njem imenovala dosedanja Gruberjeva cesta. — Prečita nato zahvalo vojvode Parma za darilo mestne občine pri avtomobilski tekmi in zahvalo avtomobil kluba za prijazen sprejem. Na županov predlog se izreče naučnemu ministrstvu zahvala za tri slike, ki jih je ministrstvo izročilo v varstvo ljubljanske občine. Nadalje naznani, da se je udeležil odkritja spomenika Palackega v Pragi in položil v imenu ljubljanske občine pred spomenik venec. Deželna vlada je nazna-

nila, da je sankcionirana postava o podražavljenju ljubljanske policije. Mestni svet je v svoji seji dne 27. septembra 1911 sklenil, da ne ustanovi takozvanega posredovalnega sodišča, deželna vlada je pa ta sklep sistirala. Ker se gre za 20.000 kron, je vložil v imenu magistrata rekurz. O rekurzu bo sklepal tudi občinski svet. Antonija Lego se je občini zahvalila za 50 kron, ki jih je občina prispevala nagrobnemu spomeniku Jana Lega. Deželni odbor je na pritožbo Ivana Štefeta določil, da se mora voliti v disciplinarno komisijo po ključu, in mu mora tudi on v tem oziru dati prav. Kar se tiče določila deželnega odbora, naj se poskrbi, da se izpremeni službena pragmatika v zmislu občinskega reda, hoče vprašati deželni odbor, kako naj se to izvede. Naznani nadalje, da je umrl 10. junija mestni arhivar Anton Askerc. — Obćinski svet se zahvali proštu v Brežah, ki je dal ljubljanski občini na razpolago sliko bivšega župana Ambroža. — V javni seji dne 2. aprila 1912 je vprašal občinski svetnik ravnatelj Jeglič radi odkladijanja smeti na Taboru. Tam se res smeti odkladajo. Naročil je vrtnarju vse pripraviti, da se tam park napravi. Glede na jarek v Hrenovih ulicah je interpeliral obč. svetnik Bahovec. Naročil je, da se mora jarek v enem mesecu popraviti. Stala bo poprava 50 do 60 kron. Obćinski svetnik Marinko je interpeliral glede na cesto, ki vodi k sv. Križu. To cesto, ki gre za pokopališčem sv. Krištofa, vporablja in posipa tvrdka G. Tönnies. Gledati se bo moralo na to, da se cesta bolje vzdržuje. Obć. svetnik Marinko: Nisem mislil na to cesto, marveč na cesto, ki vodi iz Linhartove ulice k Sv. Križu. Župan: Glede na cesto Med lmejniki, o katere slabem stanju je interpeliral občinski svetnik Ložar, naznanja župan, da se je s to zadevo že bavil občinski svet leta 1910. in določil 7580 kron za popravo. Ta vsota se je takrat iz proračuna izpustila. Naročil je, da se cesta popravi in napravi hodnik. Glede nedostatkov, ki jih je na vogalu Zeljarske ulice grajal občinski svetnik Novak, je župan ukazal zadevo rešiti v zmislu interpelanta. Nato se odobri zapisnik zadnje seje.

Protí posredovalnemu uradu za mesto Ljubljana.

Poročevalec Višnikar izvaja, da je vlada ustavila sklep občinskega sveta, po katerem naj se opusti posredovalni

urad za mesto Ljubljana. Predlaga, da naj se občinski svet pritoži, ker po postavi ni dolžan posredovalni uradu ustanoviti. Predloga, naj občinski svet pritrudi prizivu, ki ga je vložil župan v imenu občinskega sveta. Obć. svetnik dr. Zajec: Mi smo za to, da se posredovalni uradi ustanove. Razloge smo že obrazložili, ko je občinski svet obravnaval to zadevo. K besedi se je pa oglašil, da izrazi nezadovoljnost, ker je župan kar sam stvar rešil. Takih odredb je župan že več napravil. Želi, naj se obravnavajo take stvari v seji. Predlaga: Županu naj se priporoča, da vloženi rekurz umakne. Obćinski svet pa skleni, naj se zadeva prouči in naj se predloži načrt o uvedbi posredovalnega urada. Župan: Ravnal sem, ko sem vložil rekurz, v zmislu sklepa večine. Sklicati seje občinskega sveta pravčasno ni bilo mogoče. Sicer pa je danes itak zadeva v razpravi. Dr. Zajec: Za kompetenco gre, gospod župan! Pri glasovanju se predlog dr. Zajca odkloni.

Zvišanje obrestne mere od posojil na vrednostne papirje.

Poročevalec Višnikar predlaga, da naj se v mestni zastavilavnici zviša obrestna mera od posojil na vrednostne papirje od 6% na 8%. Obćinski svetnik Pammer predlaga, naj se zaračuna 1% več, kakor zaračuna Avstro-ogrška banka. Dr. Triller: Pammerjevemu predlogu načeloma priirjujem, a 1% več nad lombardom Avstro-ogrške banke se mi zdi premalo. Gre se za majhne papirje. Predlaga, naj se določita 2% nad lombardno mero Avstro-ogrške banke. Dr. Trillerjev predlog se sprejme, vsled česar odpade glasovanje o poročevalčevem predlogu.

Odklonjena prodaja mestnega sveta.

Odkloni se ponudba A. Bega in F. Jemca za odkup nekaj mestnega sveta ob Tržaški cesti kakor tudi ponudba F. Zorca in A. Zakrajška za odkup nekaj mestnega sveta ob Koleziji.

Nakup Jakopičevega umetniškega paviljona.

Poroča občinski svetnik Milohnoja. Rihard Jakopič je ponudil občinskemu svetu svoj umetniški paviljon v nakup, ker ga ne more več vzdrževati. Ker pogoji, ki jih stavi, niso sprejemljivi, predlaga, naj se za zdaj prošnja odkloni. Etbin Kristan nasprotuje predlogu, ker se boji, v slučaju odklonitve, propada slovenske umetnosti.

LISTEK.

Kadar se vrača iz vojne.

Napisal Jan Janča. Poslovenil Jaklič. (Dalje.)

»Naposled nam bude še ušel ta kmečki pes,« so govorili in se ga čvrsto navlekli. »Tako dolgo bomo ostali tu, da bude prilezel iz svojega skrivališča, in tedaj se ga Bog usmili! Brez obzira, poginili bo moral on in vsi.«

Pri Zalešakovih je bilo žalostno, kakor še nikdar prej. O Jožetu ni bilo nobene vesti, a sedaj so odpodili še gospodarja, v hišo pa dali za kazen tri vojake, ki so vsak hip kaj zahtevali, da jim dobra kmetica ni mogla ustreči. Hčeri je poslala k Zabranskim, da ju tamkaj varuje moška roka, da sta tamkaj varni pred sovražnikom, ki je zmožen vsega.

Bilo je v nedeljo po večernicah. Gospodinja je bila sama doma; klečala je in ročila pred svetim razpelom. Vroče je prosila Boga, da se je naj usmili, da ji da moči prenesti to breme, katero je padlo na njene slabe rame.

Vrata so se odprla in v sobo je stopil borič Jurij. Kmetica je bila tako za-

topljena v žalost, da ga ni čula vstopiti.

»Teta . . . teta Zalešakova . . . pri našam vesele vesti.«

Šele sedaj se je obrnila. Hitro si je obrisala solze in silila v Jurija, da ji naglo pove.

»Danes sem bil v Brodu.«

»Ali si kaj slišal o Jožetu? Mogoče imaš pismo? Govori, ali je zdrav, ali mogoče . . . moj Bog . . .!«

»Ne jokajte, teta, Jože je zdrav . . . Sano počakajte, da vam morem povedati, kako se je odlikoval. Gotovo bude dobil lepo nagrado. To je tiskano v vseh časopisih; v Brodu sem slišal govoriti, kako hrabri so ti fantje iz Slovaškega. Znate, teta, mi smo vsi bili korajžni, a vendar ni nihče kaj takega storil, kakor je Jože . . . Po grozni bitki pri Gradcu so Prusi zapodili cel polk v nek ribnik in tamkaj vse potalkli. Jože je bil med njimi.«

»Moj Bog, med ubitimi?«

»Pustite mi izreči, teta. Tudi Jože je bil v nevarnosti pred sovražnikovo kroglo. A kaj je storil? Ko je videl, da huda prede je odlomil drog, odtrgal nekaj žebjev in odvzel z droga zastavo, katero je on nosil, ovil si jo okrog telesa in se skrnil v bičevju. Vso noč je prebil v vodi—lahko si mislite, kako mu je bilo hladno. Ko ni bilo več sledu

o sovražniku, je šel na suho, a bil je tako slab, da je storil komaj par korakov ter se je zgrudil na tla. Prusi so pobirali orožje in ranjence; našli so Jožeta, prebudili ga in ga vzeli kot ujetnika. Vrgli so ga na voz k drugim ujetnikom in ga odpeljali, Bog ve kam za mejo. Jožetu je bilo hudo, če se je domislil, da mu lahko vzamejo zastavo, katero je bil rešil. Premišljal je, kako bi ušel in posrečilo se mu je pridobiti druga za beg. Ko so počivali, so jih straže slabo čuvali; Jože se je spustil v jarek, drug ga je pokril s travo, in Prusi so rano odrinili, ne da bi bili kaj opazili. Ko so odšli, je Jože hitro vstal in hodil je po dolinah in hribih, dokler ni dospel v neko vas, kjer so mu dali jesti. V vasi je zvedel, da so v okolici Prusi. Da bi lažje bežal, so mu dali kmečko obleko in koso na ramo in tako je prehodil Jože polovico češke dežele in dospel v Prago, kjer je izročil zastavo. Vsi so drhteli, ko jim je pravil svoje dogodke in sedaj ga hvallijo vsi časopisi, iz katerih bude svet zvedel, kakšni junaki so Slovaki . . . Takšnega sina si želi vsaka mati . . .«

»Jurij, Bog ti poplačaj za to veselo vest, kadar bude vojska končana, tedaj boš dobil poplačano . . . A veš, kje je sedaj?«

»Teta, kdo ve, kako so ponosni

nanj tam v Pragi. Zastavo ohraniti, to ni mala stvar, to vem jaz, ki sem bil v vojski. Videli bodete, Jože bude še velik gospod . . .«

»Ah, kaj gospoda, samo da se vojska konča in da Jože domov pride . . . Moj mož se skriva kot zločinec; ne sme na dan, da ga ne ubijejo Prusi, in šopirijo se, kakor bi za vekomaj ostali tu. Jurij, ti veš, da je danes opoldan eden njih tu umrl? Razpočil se je kot žaba radi prevelike debelosti. Zato bodo vsaj drugi zmernejši.«

V hišo je stopil vojak, pijan, da je komaj stal na nogah in s kletvijo zapovedal gospodinji pripraviti večerjo.

× × ×

Častnik je zapovedal mrtvemu vojaku prirediti pogreb, kakoršen pristojna komaj kraljevemu pruskemu vitezu. Zapovedal je zvoniti z vsemi zvonovi, k pogrebu mora priti duhovnik, učitelj in cerkvenik, pevci, dekleta morajo okrasiti truplo z vencem in spremiti ga k večnemu počitku.

Na Zabranskem vrtu so dekleta rezala bršlin, rože in druge cvetke na krsto — sovražniku. Za gotovo bi rade vsak dan plele venec za pogreb, če bi Bog klical vsak dan k Sebi njihove sovražnike, a najprej hudobnega častnika . . . Pregrešne misli! a kako se jih naj obrani, če vidi pred seboj vsjo no-

Profesor Reiser pouči Kristana, da se je vsa stvar pojasnila Jakopiču, ki je obljubil, da prošnjo umakne. Prepričan je, da Jakopič uleži novo prošnjo. Poročevalec: Nekaj se mora storiti, to je gotovo. Pogoji, ki jih pa Jakopič zdaj stavi, niso sprejemljivi. Vzdržuje svoj predlog, ki obvelja.

Čer se bo gradilo novo poslopje III. mestne deške ljudske šole?

Skleno se, da se bo gradila nova III. mestna deška šola ob Tomanovi in Zajevi ulici na tistem svetu, ki leži nasproti »Narodnemu domu« pri gimnaziji na svetu vrta nekdanje garnizijske olinišnice.

Vprašanje meščanske šole v Ljubljani.

Poročevalec Dimnik predlaga: 1. C. kr. dež. vlada se naprosi, da izpolni s posebno vladno predlogo pri leželnem zboru premembo členu IX. zakona z dne 19. decembra 1874., po katerem imajo vse stroške za meščanske šole nositi šolski okraj, v tem zmišlu, da bi se tudi meščanske šole prevzele v normalnošolski zaklad. 2. Novo poslopje za III. mestno deško šolo naj se, če mogoče, sežida tako razsežno, da se v njem prejaliste nastani tudi deška meščanska šola. 3. Učiteljskemu osebju, ki ima meščanskošolski izpit, naj se dovoli nagrada.

Tistim nagrado, ki res delajo.

Občinski svetnik Jeglič: Ne strinjam se s 3 točko predlagatelja, po kateri naj bi se nagradili le tisti, ki imajo izkušnjo za meščanske šole. Pravično je le, če dobe nagrado tisti, ki res poučujejo v višjih treh razredih ljudskih šol. Gospodje in gospodične, ki tu poučujejo, imajo veliko več dela, kakor drugo učiteljsko osebje. Dokladi naj se da vsem tistim, ki imajo opraviti v 6., 7. ali 8. razredu. (Pritrjevanje.) Dr. Tavčar: Odredim, da se točka 3 odstavi z dnevnega reda in nakaže v rešitev z Jegličevim predlogom šolskemu in finančnemu odseku. Dr. Triller in Dimnik nagovarjata župana, naj bi pustil glasovati tudi o 3 točki predloga, kar župan odkloni. Pri glasovanju se prva in druga točka Dimnikovega predloga odobrita.

Dnevno zavetišče na IV. mestni deški šoli.

Načelno se sklene, da se otvori dnevno zavetišče na IV. mestni deški šoli za 30 gojencev.

Stavbne zadeve.

Ugovoru dr. Josipa Sajovica proti sklepu občinskega sveta glede na premembo stavbnega zistema za Streliško ulico se deloma ugodi. Ugovoru Hermine Paichel proti sklepu občinskega sveta glede določitve stavbnega zistema na njenem posestvu se deloma ugodi; sklene se, da bo na »Nadvojvode Evgena cesti« uveden odprti zistem. Ivana Koslerja dedičem se dovoli razdelitev njihove parcele v Karlovske predmestju na 10 stavbišč. A. Dežmanu in dr. Gallatiju se dovoli razdelitev njihove parcele na Poljanskem predmestju na 10 stavbišč. Ugodi se prošnji stavbnega društva železničarjev za izpremembo stavbnega zistema na njih parcelah ob cesti v Rožno Dolino.

Novi odbor gasilnega in reševalnega društva.

Poročilo policijskega odseka o izvolitvi novega odbora Gasilnega in reševalnega društva se vzame na znanje in se novi odbor potrdi.

Nadzorstvo mestnih ubožnic.

V imenu ubožnega odseka poroča občinski svetnik Likozar, ki hoče naj-

prej konferirati z županom, ki pa te konference ni posebno vesel. Likozar pravi, da se s predlogom, ki ga mora predlagati v imenu odseka, ne strinja in poroča, da je sklenil odsek predlagati, naj se črtajo mestnim uradnikom nagrade za nadzorovanje mestnih ubožnic, nadzorstvo naj pa izvršujejo občani, ki bi to storili iz požrtvovalnosti. V novi ubožnici ima nadzorovalni mestni uradnik 800 kron nagrade, v stari pa 400 kron; v Gradišču je prevzel nadzorstvo vpoškojeni mestni uradnik Kališ, ki so mu za to odpustili 40 kron na stanarini. V dopisu magistrata o tej zadevi se poroča, da bi bilo prav, če bi občinstvo prevzelo nadzorstvo, a se je bati, da bi vsak čez nekaj tednov nadzorstvo odložil. Nadalje poroča magistrat, da se v ubožnici red težko vzdržuje, da delajo nered alkoholiki itd. Uradniki, ki nadzorujejo ubožnice, morajo skrbeti za vse, paziti na kuharice in hišnika. To so neprijetne skrbi. Likozar potoži nato, da je oddal poročilo občinskemu svetniku Ložarju, ki mu je pa poročilo vrnil, češ, da mora kakor doslej član večine poročati o sklepih odseka.

Dr. Tavčar izroči predsedstvo dr. Trillerju in se priglasil k besedi. Izvaja, da se v imenu občine poteguje za sedanjim zistem in je proti predlogu, ki ga je odsek sklenil. Hvali vzorni red v mestni ubožnici. Gre mu predvsem za disciplino, ki mora vladati po ubožnicah, ki je pa le mogoča, če se ohrani vse pri starem. Predlaga, naj se predlog odseka odkloni.

Štefe brani odsek predlog: Magistrat ni zadeve proučeval s socialnega stališča, ampak samo s stališča 2 mestnih uradnikov. Sicer pa ni glavna stvar črtanje nagrad tema uradnikom, dasi bi mestni ubožci za teh 1200 kron lahko nekaj poboljška dobili. Ničesar bi ne imel proti županovemu predlogu, ako bi mesto res imelo stalno nadzorstveno moč, ki bi bila za nadzorstvo cel dan na razpolago, kakor jo ima n. pr. »Kranjska hranilnica« v svojem vzornem zavodu za onemogle. G. županu bi priporočal, naj bi si šel večkrat ogledat ta vzorno urejeni zavod in njegove naprave; tu se bo marsikaj naučil in videl, da v mestnih ubožnicah ni vse tako, kakor bi moralo biti. V mestnih ubožnicah je pri nadzorstvu vse premalo smotrenosti, vse preveč površnosti, tako, da ima občina velike izdatke, reveži pa skoro ničesar. Magistrat se je v svojem poročilu skliceval na to, da mora mestni uradnik paziti na kuharice. Kje more mestni uradnik, ki pride v ubožnico šele popoldne po svojih uradnih urah paziti na kuharico in opoldansko hrano. Tu bi bilo žensko nadzorstvo požrtvovalnih dam mnogo bolj na mestu in ne bi bilo toliko pritožb zaradi hrane kakor jih je sedaj. Za ženske ubožice nima sedanje nadzorstvo sploh pravega pomena. Samo dobrotna roka plemenite ženske nadzornice bi bila tu na mestu. Potem bi se ne čulo toliko pritožb o postopanju z ženskami. Tu mora govoriti srce, ne pa birokrat ali pa kaka osorna postrežnica. Prepričan sem, da reveži in ubožice vseh svojih pritožb sedaj nadzorniku niti ne povedo, ker se boje, da bi ne bili potem še na slabšem. Verjamem gospodu županu, da je pri svojem ogledu našel vse v najlepšem redu. Pri naznanjenih ogledih se vrši vse v paradnem stilu. (Veselost.) Bilo bi treba večkrat izvrševati nepričakovane revizije tudi od strani članov ubožnega odseka, kar je pa seveda župan preprečil s svojim

kako bi naj tudi, ko je imela vsaka v glavi toliko skrbi?

»Kje je padel in kje je pokopan? Nekje na širokem polju, in preden kdo zve za mesto, bode prerastla trava njegov grob, in na njem se bo razcvetel slak; prišlo bode dete, si ga natrgalo in splelo venček in si okrasilo kodrastno glavco... A jaz ne bom imela cvetke v spomin, da bi jo orosila z vročimi solzami.«

Od soseda sem je skočil preko plota pruski vojak, se priplazil, kolikor mogoče tiho in Marico objel... Kot levinja, kadar ji preti nevarnost, je uporabila vso moč in vrgla pohotneža na zemljo, da so mu zaškripale kosti. Surova kletev ji je sledila, ko je stekla vsa trepetajoča v sobo, kjer so dekleta pletla dolg beršljinov venec. Prijela ga je in raztrgala, ne vedoč sama, kaj dela, da so jo tovarišice začudeno pogledale. Mati je pritekla in ko ji je pogledala v obraz, se je prestrašila, opazivši na njej nenavadno rdečico, za katero se je pokazala mrtvaška blehost, kakor tudi čuden sijaj njenih oči.

Skušala jo je miriti, kolikor je vedela in znala. (Konec.)

znanim termanom. Namesto, da bi se razmere v mestnih ubožnicah zboljšavale, se pa slabšajo. Pred leti je opravljajal potrebno postrežbo v ubožnici na Karlovski cesti pri bolehnih moških revežih hlapec, sedaj jo opravlja ženska. Po našem drezanju prihaja danes ubožni odsek s predlogom, naj dve osebi, ki imata precejšnje stalne mesečne dohodke, ubožnico zapustita. Treba bo prerešeti še celo vrsto takih, ki vlečejo vsled raznih protekcij neupravičeno ubožne podpore in s tem resnične reveže prikrajšujejo. Zadnjič ste dali ubožno podporo nekemu Goršiču, ki je svojo hišo bogato prodal in ima denar v hranilnici. Takih slučajev je več!

Magistrat se sklicuje v svojem dopisu tudi na to, da se mora hišnik nadzorovati. Če torej pravite, da se na hišnike ne zanesete, je to vaša krivda. Pri nastavljanju hišnikov se ozirajte na starejše mestne uslužbence, katerim bi se tako poskrbelo poboljšek.

Za boljši red v ubožnicah naj bi skrbel odbor gospodov in gospej, ne pa mestni uradnik, ki pride samo za en hip v ubožnico. Uradni referent o mestnih ubožnicah bi seveda itak ostal v uradnih urah na magistratu in stal vedno z nadzorstvom v zvezi. Imamo tudi hišni red. Ta določa med drugim, da mora zdravnik dvakrat na teden ubožnico obiskati, kar se pa redno ne godi. Prav bi bilo, da bi zdravnik pri takih obiskih vedno kontroliral tudi hrano. Reklo se je, da ne bo mogoče dobiti gospodov in gospej, ki bi se brezplačno posvetili temu delu. Gospodje imajo pač malo vpregleda v delo za ubožce v Ljubljani. Ali ne opravlja veliko število gospodov in gospej pri Vincencijevih konferencah in drugod to delo za ubožce brezplačno? V imenu Nemcev je izjavil že v odseku občinski svetnik Staudacher, da je mnogo gospej in gospodov od nemške strani pripravljenih priti v tem oziru občini na pomoč; isto je izjavil v našem imenu g. Bahovec. Prepričan sem, da bi se na ta način za interesiralo večje plasti prebivalstva za ubožno oskrbo; prišlo bi tudi mnogo več darov in zapuščin. Tudi pri nakupu jedil in drv bi mestna občina mnogo bolje shajala kot doslej.

Da se zadeva temeljito uredi, sem predlagal v odseku, naj se vrši jeseni razgovor vseh tozadevnih društev, konferenc in posameznikov, ki se za to zanimajo. Če imamo že toliko odličnih obljub, zakaj bi s stvarjo ne poizkusili in mestnim revežem preskrbeli lepše dneve. Priporoča, naj se odsek predlog sprejme.

Občinski svetnik Ložar: Župan se je skliceval na disciplino. Kako se more vzdrževati disciplina, če nadzorstva takrat ni, kadar bi moralo biti na mestu. Upravičeno je zaklical obč. svetnik Staudacher v odsekovi seji, kje da je hišni red?

Ethin Kristan za dosedanji zistem. Socialni demokrat žali osebe, ki karitativno delujejo. Ogorčenje proti Kristanu.

Ethin Kristan se je v današnji seji tako izpostavil za liberalno stranko, kakor ni tega še nikdar storil kak socialni demokrat. Izjavil se je uvodom svojega govora za kaseriranje v mestnih ubožnicah po pruskem vzorcu in zavedel se je šele, ko je vsled soc. demokratskega naziranja nastal vihar v naših vrstah. Nato je poskusil popraviti svoj nastop z aroganco, kar se mu je pa izjalovilo. Kristan je izvajal: Preverjen sem, da dosedanji zistem v mestnih ubožnicah ni idealen, a kljub temu se ne morem ogrevati za Štefetov predlog. Občina mora skrbeti za reveže in zato se ni zanašati na dobrohotno voljo tistih, ki bi brezplačno nadzirali; nanje bi ne imela namreč občina nobene ingerence; ti bi delali le za to, da bi se njih imena čitala v časopisju. Dr. Zajec: Izborni! Izborni! Kristan! Štefe: Ne dopustimo žaliti dam, ki so se posvetile dobroti. Kristan: Vi se jezite. Kregar: Saj se ne jezimo. Kristan: Mi je vseeno, kaj vi mislite, gotovo je taka zasebna dobrotelost parada. Dr. Zajec: Zato pa nimate vi nobene parade! Kristan ves zmeden kriči: Pravico imam vendar govoriti. Štefe: Seveda imate pravico, kdo vam jo pa jemlje! Dr. Zajec podžupanu dr. Trillerju, ki predseduje: Čudim se, da pusti dr. Triller žaliti narodne dame. Če bi predsedoval dr. Tavčar, bi bilo to nemogoče. Štefe udari po mizi in zakliče: Ne pustimo žaliti dam. Kristan žali tudi liberalne, sploh vse, ki delajo karitativno! Dr. Triller pokliče Štefeta k redu. Velik hrup. Kristan ne more dalje govoriti. Občinski svetniki S. L. S. mu kličejo: Tako me bo govoril! Žaliti onih, ki de-

lujejo karitativno od socialnega demokrata ne pustimo! To je socialno demokratska aroganca! Dr. Zajec: Predsedstvo naj prevzame župan dr. Tavčar. Dr. Triller pokliče dr. Zajca k redu. Kristan: Nisem nameraval nikogar žaliti. Poudarjal sem le, da bi ne imela do zasebnikov občina nobene ingerence. Dr. Zajec: Cela zbornica je čula, kaj ste govorili. Štefe: Vi si upate napadati, ki niste zbrali za reveže niti krajcarja! Kristan: Dobro srce je ena stvar, socialno vprašanje pa druga stvar. Če bi se zasebno nadzorovale ubožnice, bi to v revežih povečalo čuvstvo odvisnosti, tudi bi se privatniki skregali. Sedanji zistem ni najidealnejši. Občinski svetnik Rojina: Cel dan sem delal, zdaj naj pa poslušam Kristanove neumnosti. Kristan končno predlaga, da naj se predlog vrne odseku. Dr. Zajec dr. Trillerju: Se vam dobro zdi, ker se s socialnim demokratom kregamo. (Veselost.)

Dr. Tavčar: Včeraj se je v ubožnem odseku sprejel predlog, ki meri na to, da naj se v ubožnicah vpelje brezplačna uprava. O kaki enketi nisem čul nobene besede. V odseku se je vsa stvar tako zasukala, da je zmagala opozicija. Navadno je, da tisti, ki zmagajo, prevzame tudi poročilo (Ugovori.), gospod Ložar pa poročila ni hotel prevzeti. Župan stoji na stališču, da naj mestna občina sama upravlja ubožnice. Kako naj bi se vodila administracija, če bi bilo toliko komitejev. Prižnava, da je sedanja uprava nezadostna in je za to, da se nastavi poseben uradnik. Dr. Zajec: Volite komiteje, ki bodo zastoj delali! Župan: Ne zanašajte se na tisto brezplačno, precej obsežno delo. Jaz sem nenadoma nadzoroval ubožnico. Poklical sem slugo Trdina, nakar sva se peljala ob 11. uri v ubožnico. (Štefe: Seveda ste prej na magistratu telefon zamašili! Splošna veselost.) Kar se tiče hrane v mestnih ubožnicah, konstatiram, da je zelo dobra. Pritožil se ni nihče. Ženice so me prosile, da naj jih v ubožnici obdržimo. Hrana bi ne bila vseč g. Rojini, ki se smeja, ker ima francoski okus. (Rojina: Protestiram proti temu napadu!) Dr. Tavčar predlaga nato: Današnji predlog naj se odkloni, ker je nepostaven, če se sprejme, ga bom pa razveljavil.

Burni prizori.

Štefe odgovarja Kristanu: Če bi šlo po Kristanovem, bi mestni reveži ljubljanski morali še dolgo časa čakati na odpomoč in župan bi vedno prišel s tem, da ni denarja. Boljše je nekaj, kot nič, zato je privatna skrb za reveže mnogo boljša, kot pa nobena, kot n. pr. Ethin Kristanova, ki še vinarja ni dal za mestne reveže, zavrnila pa proti dobrotnikom revežev. Kristan se boji, da bi se privatniki, ki bi prevzeli nadzorstvo, skregali. Kakor vem, je sedaj preprič v socialni demokraciji, socialni demokratje se kregajo med seboj, kar se da (Veselost), člani in članice ljubljanskih Vincencijevih konferenc se pa doslej še niso skregali in vendar obstajajo konference že leta in leta. Člani tekmujejo med seboj v plemeniti skrbi za reveže. Odločno zavrača Kristanov napad na one, ki izvršujejo privatno dobrotelost. Ravno tisti, ki najbolj delujejo na dobrotelnem polju, so najmanjkrat v časopisih, njihova imena se ne blišče v javnosti, silijo se manj v ospredje kot Kristan s svojimi govorancami. Zavest revščine budi pri revežih mnogo bolj strog uradnik, kot pa ljubljanska pomoč privatnih nadzornikov. Ljubša nam je torej privatna dobrotelost, kot pa soc. demokrati, ki niso še ničesar dali, pač pa privlačno dobrotelost čisto izrabljevali. Ali Kristan ne računa dijete, če se pelje k štrajkujočim? Kristan razburjen ugovarja. Štefe: Če napačno mislim, se dam poučiti, če ni nič računal za voznje, je prav. Podžupan dr. Triller kliče Štefetu: To ne spada k stvari! Štefe: Ali je k stvari spadal dr. Tavčarjev napad na Rojino? Zakaj župana niste ukorili? Tavčar je očital Rojini, da ima francoski okus. Kaj bi Vi rekli, če bi mi dejali, da ima dr. Tavčar Špicramarjev okus? Štefe nadaljuje govor, v katerem pravi, da se red deželnih dobrotelnih zavodov ne more primerjati z razmerami v mestnih ubožnicah. Istotako je bila odveč neka županova opazka, kaj bi dr. Zajec dejal, če bi liberalci v deželnem zboru predlagali, naj nadzorstvo v deželnih dobrotelnih zavodih prevzamejo privatniki. Ko Štefe to izgovori, opozori dr. Triller župana, da je Štefe nekaj dejal o Špicramarju. Župan plane razburjen po koncu, kriči in leti s svojega sedeža v sredo dvorane. Kriči, da si kaj takega ne pusti dopasti, ž njim vred vpije Reiser, ki se posebno razume na ubožno oskrbo pri svojem očetu in svoji mačehi, Reiserju se pridružijo tudi drugi liberalci. Župan

maha z rokami proti Štefetu in kriči: Vam bom že pokazal! Svoje žene ne pustim žaliti! Poba! — Štefe: Kdo pa kaj hoče Vaši ženi? Vaše žene nisem žalil in tudi Vas ne. Vrnil sem Vam le Vašo opazko na Rojino! — Velik hrušč. Štefe kliče med silnim vriščem: Vi ste razžalili obrtnika, to pa, kar sem jaz rekel, ni nič žaljivega. Saj je bil Špic-kramar dober narodni gospodar in bi ga sedaj Vaša stranka zelo potrebovala. — Ložar kliče: Nikar se ne razburjajte po nepotrebnem. Kaj ste pa že Vi vse dejali našim voditeljem. Kakor se posojuje, tako se vrača.

Tavčar kriči dalje in maha z rokami. Občinski svetniki S. L. S. kličejo: Vi ste pričeli! Župan nas ne bo frocljal! — Dr. Triller: Občinskemu svetniku Štefetu vzamem besedo. (Hrušč.) Nato sledi glasovanje. Sprejet je dr. Tavčarjev predlog z glasovi liberalcev in Etbina Kristana.

Dr. Triller med splošnim razburjenjem prekine sejo do 9. ure zvečer.

Brezplačna stanovanja v ubožnici.

Prošnji Marije Slabine in Marije Banovec za daljno brezplačno stanovanje v ubožnici se odklonila. Slabina ima mesečno 72 K 33 h, Banovec pa 82 K 30 h mesečnih dohodkov.

Vodovodne zadeve.

Telovadnemu društvu Sokol in Jeriči Accetto se odpiše polovica za večjo porabo vode.

Samostalni predlogi.

Predlog občinskega svetnika Jegliča na doklade učiteljskemu osebju se odkazuje finančnemu in šolskemu odseku. Predlog občinskega svetnika Tomaža Novaka glede na napravu javnega stranišča pri tobačni tovarni in glede na tlakovanje Tržaške ceste pred tovarno se odkazuje stavbnemu, predlog svetnika Štefeta glede orientacijskih naprav na ljubljanskem Gradu pa olupševalnemu odseku.

Na županov nujen predlog, da ne prizna mestna občina v zadevi Kačar-Marenko pritožbi mestne občine odločilne moči, se meritorično sklene pritožbe Marenkove odkloniti. Župan zavzame stališče, da ima občina glede na stojnice in stališča disponirati z njimi samostojno.

Nadalje se sklene pritožba na upravno sodišče proti zahtevi deželnega odbora, da se mora disciplinarna komisija voliti po ključu.

Magistratni gremij.

V magistratni gremij se izvoli vsled izstopa dr. Zajca Ivan Kregar.

Na župana stavljen vprašanja.

Občinski svetnik Kos graja glasno ponočno petje po kavrnah in želi, naj se gleda na to, da bi ponočnjaki ne motili nočnega miru. Župan obljubi, da bo potrebno ukrenil.

Občinski svetnik Šerjak vpraša, zakaj ni prišel njegov predlog glede Ceste na Galjevico v razpravo. — Župan: Odstopil sem zadevo stavbnemu odseku, ki je pa z delom preobložen in se zato zadeva še ni rešila.

Občinski svetnik Marinko vpraša, zakaj se niso glede na regulacijo Martinove ceste poprašali gospodarji. — Vpraša tudi, kaj je s kanalizacijo Martinove ceste; nujno je treba ozirati se na njegove predloge, naj se kmalu oprostijo prebivalstvo smrdečih jam pri tovarni za lep. Prebivalstvo v Zeleni jami silno trpi, ker ne more zračiti stanovanj in mora okna zapirati. V zadnji seji je interpeliral o slabem stanju tiste ceste, ki vodi čez Ljubljansko polje iz Linhartove ulice k sv. Križu. — Župan: Kar se tiče regulacije Martinove ceste, je stavbni urad preobložen z delom. Kanalizacija Martinove ceste se bo izvršila, ko bodo zgrajeni nabiralniki. Pot, ki vodi iz Linhartove ulice k sv. Križu, je poljska pot, za katero morajo skrbeti posestniki zemljišč ob poti. Nekaj se bo pa moralo ukreniti, da se ta pot izboljša.

Župan nato javno sejo zaključil.

Za mestno policijo.

Občinski svetnik Rojina je v imenu kluba S. L. S. vložil naslednji samostojni predlog:

Občinski svet skleni, da se mestni policijski straži v toliko zviša aktivitetna doklada, da doseže one prejeme, ki jih je mestna policijska straža s svojo plačo in draginjsko doklado imela pod vladnim komisarjem vite-zom Laschanom. V kolikor je bila doslej straža na prejemkih oškodovana, naj se ji povrne.

Vodovod v Hradeckega vasi.

Občinski svetnik Štefe je vložil samostojni predlog za vodovod v Hradeckega vasi.

Cesar Avgustova cesta.

Občinski svetnik Pammer je vložil bujni predlog, naj se novo cesto za

nemškimi gledališčem z ozirom na to, da je bil ondi rimski forum, imenuje Cesarja Avgusta cesto.

Tajna seja.

V tajni seji so se rešile razne osebne zadeve magistratnih uradnikov, kakor smo včeraj poročali. Nadalje se je šolskemu slugi Svetetu dovolila nagrada 50 K, odklonila pa šolskemu slugi Bricelju, katerega magistratno poročilo ni nič kaj pohvalilo, pač pa se je njegovi postrežnici zvišala plača od 1 K 70 vin. na 2 K dnevno. — Mesto učitelja francoščine na dekliškem liceju je dobil profesor Janko Pretnar. — Učiteljici mestnega dekliškega liceja gđ. Wesnerjevi se dovoli naprošeni dopust. — Na predlog župana se dovoli uradnikom stavb. urada Poženelu in Zemljiču stavbni dokladi za zgradbo nove Nadvojvoda Friderika ceste. Občinski svetnik Pammer je želel, naj se taki predlogi predlože v bodoče tudi stavb. odseku, ki edini more proučiti, če so take doklade upravičene. Občinski svetnik Rojina je govoril proti dovolitvi doklad. Prav umestna je bila opazka poročevalca stavb. odseka g. Milohnoje, češ, naj se v bodoče da vsaj samo enemu nagrado za nadzorstvo, ker za nadzorstvo ni treba dveh. — Prošnja pomožne vrtarice Ane Šusteršič za adjutum se odkloni.

Proti Barjanom.

Občinski svet je nadalje v tajni seji odklonil Štefetova predloga glede oprostite Barjanov od užitnine, kadar koljejo za silo in glede oprostite Barjanov od plačevanja štantnine. Pri prvem predlogu je predlagatelj priporočal, da se napravi pri nesrečah izjema in se tozadevno stopi v dogovor s finančno oblastjo, pri drugem predlogu je pa povdarjal, da so Barjani naši someščani in da ne gre, da bi morali plačevati ono, kar drugi meščani ne plačujejo. Kako bi se uredila kontrola, je stvar direktorija užitninskega zakupa. Poročevalec Likozar je prav neumestno napadel Barjane, češ, da bi Barjani v tem slučaju za druge prinašali stvari v mesto!

Obrtne koncesije.

Prošnja Franceta Pirc za tiskarsko koncesijo se odkloni. — Ugodi se prošnjam: Marije Kozinčeve za prodajo brezalkoholnih pijač, Marije Umberger za prenos koncesije iz Židovske ulice na Stari trg št. 1, Vinko Sušniku za prodajo žganja v odprtih steklenicah; istotako se ugodi dedičem Sedej za prenos koncesije. Kristini Petrič se na predlog manjšine dovoli prenos koncesije. Odkloni se prošnja Janko Lupnika na Starem trgu za razširjenje koncesije čez 10. uro.

Proti izvoščkom.

Ivan Belič je prosil za fижakarsko koncesijo za avtomobil pod pogojem, da ima lahko prostor na vseh postajališčih. V imenu kluba občinskih svetnikov S. L. S. je izjavil občinski svetnik dr. Zajec, naj se Beliču ne dovoli izjema, da bi imel več pravic kot drugi izvoščki ter postavljaj avtomobil, kamor bi sam hotel in tako izvoščkom napravljaj prehudo konkurenco. Izvoščkom že itak ni dobro poslano, ker je mesto premalo razvito, da bi se mogla fижakarska obrt dobro razvijati. — Proti dr. Zajcu je govoril liberalni občinski svetnik Knez. Večina je zavrnila dr. Zajcev predlog in ugodila Beliču. Morda se bodo kljub temu dobila pota, da bo za g. Beliča veljal tak red kot za druge izvoščke.

Svobodomisilstvo na mestne stroške.

Aškerčev pogreb so hoteli svobodomiselnici izrabiti za veliko svobodomiselnico demonstracijo. Svobodomiselnici se pa sedaj za plačilo ne brigajo in mislijo, da bo vse mestna občina plačala. Pa so se pač uračunali. Mestni občini je Turkov pogrebni zavod predložil račun pogreba v znesku 1592 K, deželna bolnišnica račun 26 K, kipar Repič za masko 50 K. Občinski svet je v tajni seji sklenil, da plača samo posmrtni četrt po uradniku Aškercu v znesku 960 K; iz tega naj dobi bolnišnica 26 K, ostalo Turk; Repiču se da 50 K iz naslova umetnin. Ostalih 078 K bo pa moral Turk poiskati pri slovenskih svobodomiselnih.

Poneverjenja občinskih uradnikov v Pulju pred sodiščem.

Dne 11.-t. m. je pričelo razpravljati okrožno sodišče v Rovinju o zadevi bivšega občinskega tajnika v Pulju dr. Romana Palisca in proti puljskemu uradniku Francu Bigattu. Oba sta tožena radi goljufije. Palisca je tudi obtožen, da je poskušal druge uradnike napeljavati h krivemu pričevanju in da je sprejemal darila zato, da ni re-

šaval ovadb. Obtoženca se morata tudi zagovarjati radi prepovedane igre, Bigatto pa še zaradi krivega pričanja.

Obtožnica izvaja, da je že več let nekaj uradnikov in uslužbencev puljske mestne občine mestna podjetja izrabljalo, da na ta način obogate. Malomarnost v reševanju občinskih poslov in brezskrbnost nadzornih organov je bila tako velika, da se nihče ne spozna. Ker je pa postajala vsa stvar sumljivejša, so razpustili občinski svet in odkrili take zlorabe, da so povzročile več tožb proti občinskim uradnikom.

Dr. Palisca je zlorabljal svojo uradno moč. Sprejemal je denar od lastnikov tolerančnih hiš. Predsednik mestnega upravnega odbora ga je zato tudi ukoril. Pozneje je Stanich ravnatelj mestnega računskega urada Filinichu izjavil, da je Palisco večkrat »rešil«. Občinski blagajnik Galante je večkrat skrivnostno pripovedoval, da je dr. Palasca poneverjal. Avgusta leta 1907 bi bil moral Palisca dvigniti vsoto 146 kron iz občinske blagajne, sporazumno z obtožencem Bigattom je pa nakaznico ponaredil in vpisal 246 kron. Blagajnik Galante je potrdil nakaznico. Palisci očitajo še več poneverjenj.

Od 1. 1907 sem je že obdrževal denar za vojaške tiskovine, ki ga je nakazalo okrajno glavarstvo. Ko je bil imenovan v Pulju za vodstvo občinskih poslov vladni komisar, je poizkušal pregovoriti uradnika Vittorija, da bi krivo pričal.

Palisca je dobil leta 1899 predujeme na svojo plačo približno 1000 K, a v knjigah se je ta znesek popravil na 300 kron. Korekturo je izvedel soobtoženc Bugatto.

Včeraj je predlagal zagovornik, da naj sodišče sklene, da ni kompetentno razsojati o zadevi. Predlog se je odklonil. V razpravi je izjavil dr. Palisca, da ni kriv, češ, da je vsote, za katere se gre, porabil za uradne namene. Tudi popoldne se je izkušal Palisca razbremeniti, a je moral priznati, da je sprejemal denar od lastnic tolerančnih hiš.

Drugi obtoženec je izjavil, da je res izplačal dr. Palisci 246 K za komisije. Radiralo se je radi neke pomote. Prizna, da so se vodile knjige neredno.

Mestni uradnik Vittori je zaslišan kot prič izpovedal, da ga je dr. Palisca nagovarjal, da naj krivo prič. Tudi druge prič, mestni uradniki, med njimi tudi take, ki so v preiskovalnem zaporu radi poneverjenja, so izpovedale obtežilno za obtoženca. Prečitali so izpovedi dveh lastnic tolerančnih hiš, ki sta potrdili, da je obtoženec sprejemal denar zato, da ni rešil ovadb.

Razprava se danes nadaljuje.

Štajerske novice.

Š Odličan gost med Slovenci. Iz Rusije je prišel na Dunaj profesor Božidar Matvejevič Štifter, državni svetnik, vitez reda sv. Ane itd. Z Dunaja je prišel v Celje, iz Celja pa se napotil v Savinjsko dolino in Gorenjsko. Spremlja ga njegova soproga Julija, ki bo prvič videla divni rojstni kraj svojega soproga, prekrasno Solčavo. Gospod Štifter je že 39 let na Ruskem ter že 14 let ni videl svojega rojstnega kraja. Dobrodošel na rojstnih tleh!

Š Etbina Kristan v Celju. Celjski liberalci so si za soboto 13. t. m. najeli Etbina Kristana iz Ljubljane, da jim bo v celjski čitalnici predaval o Antonu Aškercu.

Š Poročil se je v Obrežu pri Središču g. Matija Glavnik, urarski mojster z gđ. Lenčiko Šalamun, šiviljo v Obrežu.

Š Umrla je na Vranskem 10 .t. m. gospa Elizabeta Cizej, posestnica v 64. letu starosti.

Š Iz politične službe. Konceptni praktikant pri mariborskem okrajnem glavarstvu dr. Feliks Lanjšič je imenovan za namestniškega koncipista.

Š Težka nesreča vsled brezobzirnosti avtomobilista. Te dni se je peljal posestnik Janez Plaušteiner iz Celja proti št. Jurju z enovprežnim vozom. V Sovodni mu je pridiral nasproti avtomobil, kateremu je Plaušteiner dal znamenje, naj vozi počasneje. Avtomobilist pa se za to ni zmenil in je v polnem diru peljal mimo voza. Konj se je splašil in zdirjal po cesti, vsled česar se je prevrgel voz. Plaušteiner, ki je sedel na vozu, je bil s tako močjo vržen ob tla, da je s hudimi poškodbami obležal na cesti. Spraviti so ga morali v bolnišnico.

Š Pozor, zdravnik! Štajerski deželni odbor je razpisal z odlokom z dne 26. junija vsa mesta diskriktnih zdravnikov na Štajerskem v smislu določil § 5. dež. zakona z dne 28. aprila 1909. Prošnje se morajo poslati s potrebnimi

prilogami najkasneje do 31. julija štajerskemu deželnemu odboru.

Š Vzorni »Uradni list« je gotovo list okrajnega glavarstva v Brezicah V svoji 13. številki je priobčil zanimiv razglas. V nemškem besedilu je tiskovna pomota. Zapisano je, da se je zatekla »eine harrenlose Kuh«. Prelagatelj pa je doslovno preložil s »kravo, ki je brez dlak«. Seveda se gre za »herrenlose Kuh«, za kravo, ki je brez gospodarja!

Š Novo odvetniško pisarno je v Celju otvoril Nemeč dr. Skoberne.

Š V mlaki utonila. Iz Ljutomer: V Godomercih je padla 15letna Antonija Lajh v komaj 60 cm globoko mlako in utonila. Utopljenko je večkrat napadla neka bolezen, tako gotovo tudi sedaj in si vsled napada ni mogla pomagati iz mlake.

Š Izkopane starine v Gaberju pri Celju. Na Hölznovem posestvu so v globočini 40 cm prikopali do nekega tlaka, ki izhaja gotovo iz rimskih časov. Nadalje so prikopali do drugega tlaka, ki je narejen iz plošč. Ta tlak se v sredi zaokroženo vzdiguje in tvori podobo oltarja. Izkopali so še več drugih stvari, kakor posode itd. Gotovo se bo v tem okolišu izkopal še več starin, ki bodo dale misliti na rimske čase.

Primorske vesti.

p Občinske volitve v Solkanu so se vsled sporazuma vršile jako mirno. Za III. razred se je napravil pameten kompromis, s katerim so bili volilci večinoma zadovoljni. Nekateri zagrizeni liberalci, ki ne morejo živeti brez zabavljanja, so napravili sicer naskok v zadnjem hipu, pa so se neusmiljeno blamirali. V II. razredu je odločil žreb. I. razred je naš. Odločna liberalca sta v odboru le dva, ostali so trezni možje, večinoma pristaši S. L. S.

p Slovenska razstava v Gorici. Nekateri slovenski umetniki so privedli intimno razstavo slik v Gorici v ulici Treh Kraljev št. 8. Razstava je odprta vsak dan od 10. do pol 1. ure in se zaključil 15. julija. Razstavljenih je 79 slik. Razstavili so: Bucik 23 slik, med temi več risb, studij in pastelov; Grohar ima 1 pokrajino; Gustinčič 12 slik; Gwaiz 16 slik, večinoma pokrajine; Langer 1 pokrajino, Smrekar 3 karikature; Šantel A. 1 pastel; Šantel Jelty 12 kosov; Šantel S. 1. Tračnik 4 risbe in 1 pokrajino, Onoufrieff 2 slike, Klemenčič 1, Smrekar V. 1 studijo.

p Na c. kr. višji realki v Gorici so napravili zrelotno skušnjo sledeči abiturienti: Berinda Ferdinand, Budal Aleksander, Kosovel Emil, Craglietto Nikolaj, Delneri Alfons, Gentile Egon, Körtnig Alfred, Magušar Ivan, Marcegilia I., Medvešček Alojzij, Notarangelo Gvido, Pitarevič Anton, Rocca Henrik, Digl Rudolf, Tramotice Anton, Vilfan Ciril, Vizintin Arm. Zadegiaomo Bruno in privatist Babnik Viljem. Trije kandidati so bili reprobirani za šest mesecev, eden za eno leto, trije delajo maturo jeseni.

p Zločin med regnikoli v Trstu. V Trstu stanuje v ulici Cristoforo Cancelliori št. 95 regnikolska družina Kazimirja in Marije Delcanton. Slednja ima 18 let staro hčerko, poročeno v Ginosi v Italiji. Njen mož je bil letos vsled tripolitanske vojske poklican pod orožje, vsled česar je odpoval v Libijo in pustil svojo mlado ženo Ano z dvema otrokoma doma. Mlada mati je trpela v Italiji revščino in ni ji kazalo drugega, nego podati se v Trst k svoji materi, zgoraj menovani Mariji Delcanton. S seboj je vzela eno dete, drugo pa je pustila v Italiji pri znancih. V hišo družine Delcanton, in sicer prav v stanovanje iste pa se je naselil neki Bernardo Gallo, dninar, 36 let star, doma iz Massafra v Italiji. Gallo je pred kratkim sklenil zakon v Italiji, a je od tam izginil, zapustivši svojo ženo v največji bedi. Med mlado Ano in Gallom se je hitro razvilo intimno znanje. Sinoči, ko je prišel Gallo domov, je našel Ano Marcolino sedeti na praču, razgovarjajočo se z dvema mladeničema. To ga je tako razburilo, da jo je sarkastično vprašal: »Ti gre dobro, e?« Ona mu je nato hladno odgovorila: »Dà!« — Gallo je šel v svojo sobo ter se vlegel spat. Ana Marcolino je šla malo za tem tudi k počitku. V hiši je nastala nočna tihota, ko je Gallo vstal, se oborožil z revolverjem in šel tiho po prstih v sobo Ane Marcolino, ki je že davno spala. Bilo je malo po polnoči, ko so padli trije zaporedni strelji, za njimi pa še dva druga, ki sta zbudila družino Delcanton. Tako Marija, kakor Kazimir Delcanton sta planila v sobo Ane Marcolino, kjer se jima je nudil grozen prizor. Ana Marcolino se je zvijala vsled prizadetih strelcev v bolečinah in bila obilita s krvjo. Gallo je sedel, držeč v rokah še kadečji se samokres, ko ga je Kasimir Delcanton hotel ukrotiti. Gallo se mu je uprl ter sprožil nanj en strel, nakar se je ustrelil tudi sam in padel na tla. Drugi najemniki hiše Cri-

stoforo Cancelliori so medtem alarmirali policijo in rešilno postajo. Na lice mesta je prihitel rešilni voz, ki je odpeljal oba ranjena v bolnico. Kazimirja Delcanton je k sreči strel ranil le lahko. Stanje Ane Marcolino je nevarno, boljše pa ono Bernarda Gallo. V bolnico se je podal policijski komisar, ki je odredil, da ima ostati Gallo v bolnici pod policijskim nadzorom.

p Nesreča. Ivan Sabadin je delal v Trstu na parniku »Stambul« ter izlagal blago. Nesreča je hotela, da mu je padel na nogo omot ter mu jo zdrobil. Prepeljali so ga v bolnico.

p Predstojniki puljskih mestnih uradov vsi pod ključem. Policija je aretovala, kakor smo sporočili, na povelje preiskovalnega sodnika prejšnjega vodjo mestnega vodovoda in plinarne inženirja Lebana. Sedaj so vsi predstojniki mestnih uradov pod ključem razen odslovljenega župana.

p Strašen požar. Iz Hudajužne, 10. julija: Ob 9. uri zvečer je strela udarila v hišo Tomaža Trkar v Kalu v Baški dolini. Nastal je grozovit požar, ki je uničil štirim posostnikom vsa poslopja in vse, kar so imeli v njih.

p Utonil je 6. t. m. Anton Bogataj, uslužbenec na kolodvoru v Kanfanaru v Istri. Sel je kopat blizu nekega »bajerja« in po nesreči vanj padel. Rajni je bil naročnik »Slovenca«, katerega je zelo rad bral. Bil je svojčas Orel in ud katoliškega delavskega društva na Savi pri Jesenicah. N. v m. p.!

NAŠI SAPERJI IN PIONIRJI.

Zdaj obstoja v naši državi 15 pionirskih bataljonov, ki se bodo razdelili v 14 saperskih in v 8 pionirskih bataljonov. Pionirji bodo delali službo na vodi, saperji pa na suhem osobito glede na službo pri obrambi in pri napaču na trdnjave.

DESETMILIJONSKO POSOJILO PRAGE.

»Bodenkreditanstalt« je sklenila s Prago pogodbo, po kateri posodi mestu Praga 10 milijonov kron proti 4½% obrestni meri.

POVIŠANJE AKCIJSKE GLAVNICE »AUSTRO-AMERICANE«.

Ministrstvo je dovolilo »Austro-Americani«, da sme povišati akcijsko glavnico od 18 na 24 milijonov K. Izdali bodo 30.000 akcij po 200 K, ki se ponujajo akcionarjem proti kurzu 240 kron za akcijo.

LAŠKO - TURŠKA MIROVNA POGAJANJA.

»Echo de Paris« poroča, da sta pričeli Italija in Turčija tajna mirovna pogajanja.

PORTUGALSKA VSTAJA.

O vstaji na Portugalskem se poroča: Republikanska armada, pehota, kavalerija in šest maksim-topov, je porazila Conceirov oddelek, ki se je moral umakniti na Španko. Padlo je 62, ranjenih je 27 in vjetih 217 rojalistov. Rojaliste so republikanski vojaki obkolili. »Agence Havas« poroča iz Chaveza, da so se polastili republikanci mitraljez in streliva rojalistov. V Lizboni je v nekem hotelu ustrelil neki policist rojalista Svanesa. V Cabeceiros-Sebastu so zaprli 27 mož, ki so jih osumili, da so pospeševali vstajo na severnem Portugalskem.

ZMEDE V TURČIJI.

Carigradski častniki izjavljajo, da so častniki, ki so pobegnili iz Monastira, pripravljani se vrniti v Monastir, če se jim odpusti. Vlada pa zahteva, da se morajo begunci udati. Zveze med Skadrom in Tyrano so zopet obnovljene. V boju pri Vucitini je bil sin slavnega albanskega četaša Ize Buljetinca smrtonojevno ranjen. Ko so turški vojaki pregnali Albance iz Vucitina, je obležal mladi Buljetinac na bojišču. Ko so mu hoteli turški vojaki pomagati, se jim je branil z revolverjem in je ustrelil dva Turka, ki sta ga obeževala. Čez nekaj minut je umrl s klicem: Zivela neodvisna Albanija! — »Tanin« obžaluje, ker je odstopil Mahmud Šefket paša zato, da dobe koncepcije častniki-dezertjerji. Izet paša najbrže ne bo imenovan za vojnega ministra, ker ovira imenovanje težavno potovanje. V Konuji se sklicuje po neznanicah 19. julija osmanski narodni kongres, ki se bo pečal z obrambo ustave in v odstranitvi vzrokov albanske vstaje.

Dnevne novice.

+ P. n. naročnike, katerim je koncem junija potekla naročnina, opozarjamo tem potom, da se pričetkom prihodnjega tedna ustavi pošiljanje »Slovenca« vsem, ki dotlej ne ponove naročnino. Vsakdo naj se torej požuri

s pošiljatelj. Obenem pripominjamo, da dojde pošiljatev po položnici tri do štiri dni v roke upravištva.

+ Deželni zbor kranjski utegne biti v kratkem sklican na kratko zasedanje, da reši zakon o šolskem nadzorstvu, nekaj cestnih zadev, poročilo o deželni elektrarni in druge kurentne stvari. — V svoji večerajšnji seji se je deželni odbor kranjski izrekel za to, da se deželni zbor skliče.

+ Vsi oni, ki se mislijo udeležiti dijaškega sestanka ob desetletnici »Zarje« dne 1., 2., 3. avg. v Ljubljani naj se nemudoma javijo do 25. julija t. l. Vsa pisma in naznanila je treba poslati na naslov: Dore Mašič, jurist, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 10. — Na poznejše prijave se ne bo oziralo.

+ Evhariistični kongres. Ker čitamo v nemških listih, da hoče imeti centralni odbor za evhariistični kongres na Dunaju v kar najkrajšem času natančnejših podatkov glede števila udeležencev, prosimo še enkrat č. župne urade, naj nam pač gotovo pošljejo vsaj do 15. t. m. svoje nabiralne pole. Ker bo najbrž število slovenskih udeležencev — kolikor se da sklepati iz nabiralnih pol, ki so nam doslej došle — večje, kakor smo računili, je tudi v interesu naših ljudi, da se pravočasno pobrigamo za vse potrebno.

+ Zgradba dalmatinske železnice. Iz konzorcija bank, ki financirajo zgradbo železnice v Liki, je izstopila tudi ogrska komerčna banka. Prej sta že izstopili Union in Agrarna banka. Dalmatinsko železnico bo zgradila tvrdka Grünwald & Schiffer. Komerčni banki so zagotovili 6 in pol milijona kron.

— Javno telovadbo priredi šentvidsko okrožje Orla v Šmartnem pod Šmarno goro v nedeljo, dne 14. julija 1912. Spored: Ob 4. uri popoldne javna telovadba. Govor g. Fr. Terseglava. Nato prosta zabava z govori, godbo, petjem, šaljivo pošto, srečolovom itd. Vstopnina k veselici 30 vin. Pri telovadbi in prosti zabavi sodeluje orlovsko godba z Viča. Železniške zveze so kaj pripravne: iz Ljubljane gre vlak ob 11. uri 30 minut, iz Gorenjskega prihaja v Vižmarje ob 11. uri 3 minute. Odhaja pa iz Vižmarjev ob 6. uri 49 minut, 8. uri 3 minute in 11. uri 20 minut proti Ljubljani. Na Gorenjsko pa ob 6. uri 51 minut in 10. uri 12 minut. Iz Vižmarjev do Šmartna pod Šmarno goro vodi ravna cesta, katero prehodiš v 35 minutah.

— Strela. Iz Poljan n. Š. L. Sinoči okrog 9. ure smo imeli v Poljanski dolini nevihto, kakoršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Med bliskom in treskom je padala v Poljanah precej gosta sodra, ktera pa vendar na polju ni napravila znatne škode. Strela je udarila v Čudetovo štal v Srednjivasi, ktera je zgorela. Živino so rešili, človeških žrtev ni bilo. Poljanski gasilci, kakor tudi gasilci iz Gorenje vasi so bili koj na licu mesta in gasili z vso požrtvovalnostjo ter obvarovali ognja takoj zraven stoječe hiše. V Poljanah je treščilo v poštno poslopje, kjer je v nekaterih mestih na zidu napravilo velike vdolbine in razpoke, potem pa vendar brez kake nesreče rinilo po izolatorju v zemljo. Žice pri brzozjavu so na dveh mestih prežgane, tako, da naravnost po zidu vise, in so se za silo zvezale, da promet ni prekinjen. Ljudje so bili v groznem strahu. Tudi drugod se sliši, da je udarila strela v poslopja, toda k sreči ni vžgala.

— Nova požarna bramba. Iz Medvod. Dne 17. junija se je ustanovila v Preski koristna požarna bramba. Gospod zvezni načelnik Belc je razložil pravila in opisal blagi namen požarnih bramb. Vpisalo se je precej vrlih mož in dobrih fantov. Tako šteje požarna bramba že 29 članov. Požarna bramba bo za vse županstvo.

— Letovišča na Gorenjskem. Tukaj imamo že polno letoviščarjev. Stanovanja so vsa oddana. Sploh letoviščarji radi hodijo v naš kraj, ker je zdrav kraj in tudi dosti mirno življenje imamo, kar so gramofoni obdavnjeni!

— Spremembe v poštne prometu. Dne 16. julija 1912 se otvori na Brezjah (politični okraj Radovljica) nov poštni urad z uradnim imenom »Brezje«, ki se bo pečal s pisemsko in vozno pošto ter bo služil kot nabiralnica poštno-hranilnišnega urada. Ta poštni urad bo imel zvezo s poštne mrežjem po dnevno enkratni, enovprežni poštne vožnji do poštne urada v Radovljici. Istočasno se opusti v Lešah obstoječa poštna nabiralnica; vasi Leše in Paloviče se izločita iz dostavljalnega okrožja poštne urada v Trzinu, vas Praproče pa iz dostavljalnega okrožja poštne urada v Podnartu. Omenjene vasi se priklopijo dostavljalnemu okrožju novega poštne urada na Brezjah. Na poštne uradu na Brez-

jah se vpetje tudi služba seiskega pismonoše, na poštne uradu v Radovljici obstoječa služba seiskega pismonoše se omeji.

— Sleparska kravja kupčija. Frančiška Kalčič iz Zaloga je imela bolno kravo. Sklenila je, da naprosi večkrat kaznovanega 30letnega Jakoba Strupeha iz Zalovic, da to kravo prevzame za 70 kron in jo proda, kar pa bo več dobil, se bo med njim in njo razdelilo. Kakor rečeno, tako storjeno. Dne 13. junija Strupeh kravo vzame in jo odpelje na sejm v Tržišče. Za njim je šla tudi Kalčič. Na sejmju je tarnal, da so mu stariši nagloma umrli, da je sedaj revež in da rabi denar. Florjan Zore, cerkovnik v Št. Jurju je od fanta tem raje kupil kravo, ker se mu je smilil, ker je nadležen. Pogodila sta se za 146 K. Fant je zatrjeval, da je krava brez vsakega »tadla«. Dal mu je živ. potni list, glaseč se na Matijo Stopar. Pokazalo se je, da je krava nevarno bolna. Cerkovnik jo je hotel dati nazaj. Iskal je Stoparja, a ga seveda ni našel. Pazil je po sejmovih in tako pozvedel, da se slepar piše Strupeh in je od njegovega doma več ur daleč na stanovanju. Poda se s sosedom Grabnerjem k Strupehu. Spoznal je takoj Strupeha, ker je grbov. Ta pa je nahrlul usmiljenega cerkovnika, češ, kaj hočeš, jaz nimam nič, mi tudi nič vzeti ne moreš! Za stvar je izvedelo orožništvo in zasleduje sedaj oba prodajalca. Varujte se tega sleparja!

— Ogenj. Št. Vid nad Ljubljano, dne 11. julija. Danes popoldne je na Poljanah pogorel kozolec posestniku Antonu Bremcu. Kako je ogenj nastal, še ni znano. Sreča je bila, da ni pihal veter, ker bi bila v nevarnosti cela vas. Gašenje je bilo jako mučno, ker ni bilo druge vode, kakor na vaškem vodnjaku, a še ta je bil od požara oddaljen nekaj minut.

— Utonil. Ana Pavlin iz Polhovce je pustila dne 8. julija t. l. svojega 18 mesecev starega sina Janezka samega, da je okoli hiše taval, sama pa je pripravljala kosilo. Otrok je zašel v nekaj korakov od hiše oddaljeno mlako ter utonil.

— Nesreča. Koncipijent dr. Malnerič v pisarni dr. Žitka v Novem mestu se je peljal s kolesom dne 10. t. m. zastopat svojega šefa k okrajnemu sodišču v Žužemberk. Na potu je zavozil v kolesnico, ta pa ga je vrgla ob cestni kamen, da si je zlomil sklepno kost in na glavi ter životu težko poškodoval. Pripeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

— Nevarno pretnje. Alojzij Roštan, preje kurjač v Trebnjem, je prišel pred mesecom dni v Novo mesto. Tu je začel takoj socialno demokratično mišljenje kazati. Naselil se je v Pintarjevi hiši. V noči dne 8. julija pa se je splazil mimo stanovanja Rudolfa Južniča, profesorja v Novem mestu, po stopnjicah v služkinjino sobo. Ta je že spala. Ko to zasliši profesor Južnič, pokliče gospodinjjo, in sam, misleč, da ima v hiši tatu, se obožori s samokresom in oba iščeta tatu. Pa sta ga v sobi dekleta tudi dobila in ga prepodila. Ta pa je začel upiti in groziti, da bo Južniča ustrelil. Došla policija Roštanu ni bila kos. Drugi dan pa ga je aretiralo orožništvo in odvedlo k okrožnemu sodišču.

— Zadnji obisk. 72 let stari Anton Zorc iz Bovškega je te dni obiskal svojega sina Franceta, ki služi pri sekantju gozdov poleg Kranja za hlapca. Ponoči je tožil starček, da mu je slabo. Ko je pa zjutraj starček vstal, zgrudil se je mrtev. Zadel ga je srčna kap. Prišel je k sinu umret.

— Abiturijente kranjske gimnazije prirede v nedeljo, dne 14. julija 1912 točno ob 8. uri zvečer v dvorani in na terasi »Ljudskega doma« v Kranju veselico pri pogrnjenih mizah. Skrbnjeno bo za različna mrzla jedila in za pijače. Vstopnina 40 vin. — K obilni udeležbi vljudno vabijo abiturijente.

— Katol. izobraževalno in podpor. društvo v Domžalah. V nedeljo, 14. julija 1912, se vrši veselica v Društvenem domu. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 h; stojišča zadaj 60 h, ob strani 40 h. Spored: 1. P. H. Sattner: »Na planinec«, meš. zbor. 2. J. Ocvirk: »Eno samo tiho rožo«, mešan. zbor. 3. Govor. 4. Jurčič - Govekar: »Deseti brat«. Narodna igra v petih dejanjih.

— Smrtna kosa. Danes, 12. t. m., zjutraj ob pol štirih je na Ježici nagloma umrl g. nadsučitelj Josip Tavželj. Pogreb bo jutri ob 5. uri popoldne. N. v m. p. — V Št. Vidu je umrl mladenič Tomaž Kováč, star 29 let.

— Zopet ogenj v Šenčurju. 11. julija t. l. je udarila strela v kozolec Jožefa Erzar; pogorela so tri okna. Na polju je pa ubila strela Ivano Terdan, 38 let staro kajzarico, ki zapušča moža in sedem otrok.

— Toča uničila polja v Slavoniji. Iz Slavonije poročajo, da je toča pobila polja zlasti v požeški županiji, Brodu na Savi, Oriovcu, Sibiniji, Daruvaru in Lipiku. Toča je bila debela kot kokošja jajca; posamezna je tehtala do 27 dekagramov. Uničena je vsa setev, vinogradi so tako potolčeni, da ne bo niti kaplje vina. Škodo cenijo na več milijonov kron.

Ljubljanske novice.

Ij Nepotrebno razburjenje. V večerajšnji seji občinskega sveta so bili liberalci jako razburjeni. Razburjenje je zakrivil župan dr. Tavčar, ki se je prav po nepotrebnem zaletel v občinskega svetnika Rojino, kateremu je očital francoski okus. Dr. Tavčar bi bil moral biti kot župan pač nekoliko izbirčnejši v svojih izrazih. Da župan očita francoski okus obrtniku, ki živi v skromnih razmerah, je uprav nečuvno in bi naravnost lahko škodovalo obrtnikovemu kreditu. Gospodje, ki tvorijo večino, so včeraj očitvidno mislili, da žive še v prejšnjem občinskem svetu, kjer so nekateri liberalni veljaki z obrtniki postopali kot se jim je ljubilo. Visoke glave je torej strašno presenetilo, da je član opozicije odločno reagiral na županovo opazko. Drugič naj bo župan s svojimi opazkami previdnejši. To si naj tudi vsi drugi gospodje zapomnijo! Sicer pa označuje gentlemanstvo večine dejstvo: Parlamentarna komisija S. L. S. je na predlog Štefeto izjavila načelniku liberalnega kluba, da je Štefe pripravljen še enkrat v zbornici k izjavi, da župana ni nameraval žaliti; hkratu pa naj tudi župan svoje opazke v primerni obliki popravi. Načelnik liberalnega kluba je nato izjavil, da večini to ne zadošča. Liberalcem naj bi bilo torej napram našim zastopnikom vse dovoljeno, naši ljudje naj pa bi molče požirali liberalne napade! Popolnoma napačni nazori!

Člani križanske moške Marijine družbe se opozarjajo, da naj k shodu prihodnje nedelje, dne 14. t. m., popoldne zanesljivo prineso seboj družbene svetinje. Shod se vrši ob navadni uri popoldne.

Ij Iz gozdarske službe. Cesar je podelil gozdarskemu svetniku pri poljedelskem ministrstvu Etbinu Schallmayerju naslov in značaj višjega gozdarskega svetnika.

Ij Danes v areal Narodn. ga doma druga dramatična produkcija privatnih gojencev Milana Skrbniška, člana slovenskega deželnega gledališča. Igra se Goethejeva enodejanka »Sestra«, izvirna noviteta, ubranostna slika »O polnoči« in burka »Strast igra nja«. Naslovno vlogo v »Sestric igra gđc. Stefanija Skrbniškova, v »O polnoči« nastopi tudi avtor sam, ki igra v tej igri očeta, v burki pa so zaposleni vsi sodelujoči. In z njimi tudi g. Skrbnišek sam. — Pričetek ob 8. uri. — Buffet. — Vstopnina prosta. Prosto-voljni prispevki v pokritje stroškov se hvaležno sprejemajo.

Ij Umrla je na Dolenjskem kolodvoru gospa Marija Pezdin, stara 68 let.

Ij Mestni zглаševalni urad bo v soboto 13. t. m. zaradi snajenja uradnih prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučajji.

Razne stvari.

Zastrupljenje 41 oseb. 6 zastrupljenecv umrlo. V občini Comines in Asche, Belgija, se je z mrlzim mesom zastrupilo 41 oseb, 6 jih je umrlo, 35 se jih pa bori s smrtjo.

Morilec svoje žene. V Topolji na Ogrskem so izpustili iz ječe 34letnega Antona Lörinka. Meseca februarja letos je poročil 22letno Marijo Föth. Pred 14 dnevi je zapustila žena moža. Ker se ni hotela vrniti k njemu, jo je Lörint zaklal. Morilca so zaprli. Lörint je, ko je služil pri vojaki kot pešec, zabodel nekega narednika, ko je preстал kazen, je pa v Szegedinu zaklal svojega gospodarja in bil obsojen v 12-letno ječo. Po 9. letih so ga pomilostili.

Iz ljubosumnosti sta v Graglojah na Ruskem Poljskem dve kmetici napadli neko lepo deklico, jo vlekli na polje, kjer sta ji polili obraz z žvepljeno kislino, jo pretepli, nato jo pa zabodli s kolcem. Deklica se bori s smrtjo. Kruti ženski so aretirali.

Siljajen uspeh Zeppelinovega zrakoplova. Zeppelinov zrakoplov »Viktoria Luise« je dne 5. t. m. plul iz Hamburga okoli Schleswig-Holsteina proti severu preko Severnega morja do Westerlanda, potem vzhodno preko Schleswiga do danskega otoka Aero, nato proti jugu preko pokrajin ob Vzhodnem morju in zaliva v Kielu nazaj v Hamburg. Preplul je 600 km. Med vožnjo se je

spustil na zemljo na otoku Syltu, kjer je izkrca nekatero pasazirje in sprejel nove. Zrakoplov je plul večinoma nad morjem in je bila vožnja nad vodo veliko bolj mirna kot nad kopno zemljo.

Banket zločincev. Ko je bil v newyorški državi uveljavljen zakon, da smejo sodniki po lastni razsodnosti izpustiti na prosto zločince pod častno besedo, je bilo mnogo ljudi, ki so prokovali takemu postopanju žalosten fiasko. Kako prav pa je imel sodnik Crain, duševni oče tega zakona, ko se je zanašal na častne besede izpuščenih zločincev, dokazuje banket na častno besedo iz zaporov izpuščenih zločincev, ki ga je nedavno priredil. Več kot sto oseb se je udeležilo banketa, samo dva zločince, ki ju je sodnik Crain izpustil na častno besedo iz ječe, nista prišla; toda tudi ta dva sta poslala tekom večera oprostilne brzojavke. Vsi so postali poštene ljudje, ki si prislužijo na teden do 80 K plače. Mnogi imajo celo zelo odgovorne službe, eden izmed njih je postal uradni železniški detektiv, medtem ko je bil prej najbolj razupit železniški ropar.

Železniški predor 2434 kilometrov dolg. Zgradba železniškega predora skozi Kavkaz, ki bo dolg 2434 km, je zagotovljena, ker je ruska vlada sklenila, da se izpopolni vladikavkaško omrežje in zgradi neposredna železniška zveza med mestoma Vladikavkaz in Tiflis, ki sta oddaljena drug od drugega 200 km in med katerima znaša sedaj najkrajša železniška zveza 1500 kilometrov. Na lico mesta so ruski in inozemski strokovnjaki dognali, da je možno zgraditi skozi Kavkaz 2434 km dolg predor in da so v Kavkazu take težkoče, kakor so nastale pri grajenju švicarskih predorov, nemogoče.

Obleke iz papirja. Neka velika tovarna v Londonu se bavi s poizkusi, kakor pripovedujejo angleški listi, napraviti iz papirja obleke. Baje se obe-tajo v tem oziru zelo ugodni uspehi, ki bodo povzročili preobrat na polju oblačilne umetnosti. Znano je, da rabimo mesto blaga papir že za razne stvari. V nešteti gostilnah n. pr. dobimo namesto platnenih prticev papirnate. V mnogih krajih rabijo celo papirne brisače. Pred nekaj leti so se pojavili na trgu namesto slamnikov celo ženski papirnati klobuki, ki pa so le malo časa živitarili kakor tudi mnogo obrekovani papirnati ovratniki. Najvažnejši vzrok, da se zna udomačiti papirnata obleka, je ta, da postaja na Angleškem pranje umazanega perila vedno dražje, tako da bi bilo veliko cenejše papirnatu spodnje perilo, ki bi se po enkratni rabi proč vrglo, kot pa platneno perilo. Srajca bi veljala n. pr. 60 vinarjev, žepni robec nič več kot en vinar, zlasti pa bi se v poletju prihranilo pri obleki otrok.

V letalnem stroju na ženitovanjsko potovanje. Nedavno se je oženil glasoviti aviatik Graham White, ki je na svojem ženitovanjskem potovanju prišel v Pariz, odkoder namerava s svojo mlado ženo poleteti v letalnem stroju na Angleško preko severnega Francoskega, Rokavnega preliva v Dover, od tod pa v London.

Ubegli nemški mornarji v Ameriki. Nedavno se je mudila v luki v New Yorku nemška vojna ladja »Moltke«, s katere pa je ob tej priliki pobegnilo precej mornarjev. Zanimivo je prebirati newyorške nemške časopise, ker prinašajo sedaj lepa vabila poveljnika začasno na obisku se mudječega nemškega vojnega brodogovja, obstoječega iz treh ladij. Poveljnik vojne ladje »Moltke« obljublja pobeglim mornarjem popolno nekažnjeno, če se vrnejo še pred odhodom ladij nazaj. »Kinder, kommt! Alles vergehen!« kliče poveljnik križarke »Moltke«, a mornarji se za te sirenske glasove nič ne zmenijo. Ugodne prilike se je poslužilo veliko mornarjev ter se osvobodilo sitnega modrega jopiča.

Divjaštvo v Ameriki. Iz Tylerja v državi Teksas poročajo: Nad 2000 oseb je bilo navzočih pri sežiganju nekega zamorca na ulici v Tylerju. Zamorec Dan Davis je podpisal priznanje, da je napadel neko Miss Johnson in jo onečastil. Neki sosed, ki je videl malo pred napadom zamorca v oni sosesčini, je obvestil oblasti. Zamorec je bil aretiran v Athens. Zapreti so ga hoteli v ječi v Tyler, ko je prišla več sto oseb broječa množica in se polastila napadalca. Na glavni ulici so privezali zamorca na kol, in napravili okolu njega grmado. Predno so jo prižgali, so vprašali zamorca, če je kriv. Na tozadevno potrdilo so takoj objeli plameni zločinskega zamorca. Medtem se je nabrala velikanska množica, ki je gledala strašni prizor, dokler od zamorca ni ostalo drugega, kakor nekaj kosti in kupček pepela. Kakor pravijo linčarski vodje.

je bilo izvršeno linčanje »popolnoma v redu«.

Glasba.

»Slovenske narodne pesmi za citre in petje«.

E, tudi včasih je bilo lepo na svetu! Citre, za tri ali štiri »cvancarce«, delo domačih mojstrov, so se nahajale skoro v vsaki gorski vasi. Citrarji, mladi in stari so brenkali poskočnice, pa tudi pesmi, n. pr. »Od nebeške ohceti«, »Od Velikega šmarca« itd. Pravo umetno citranje pa je prišlo v večjo veljavo, ko je tudi pokojna cesarica Elizabeta igrala citre. Melodije za citre so splošno nemške. V novejšem času so prišli nekateri gg. (Koželjski, Mašček, Petrič itd.) na dobro misel, da so pričeli uporabljati za citre tudi slovenske melodije. Ako pa v družini kdo citra, zakaj bi drugi samo poslušali? Najraje pojo! Seveda besedila ni vselej pri rokah! Zapazil sem to vrzel, pa sem priredil za citre in petje tri zvezke po 22 pesmi, skupaj 66 pesmi z besedilom po več kitic. Zbirati narodno besedilo pa ni prav lahko delo. Isto pesem v raznih krajih kolikor toliko različno pojo in tudi izgovarjajo. Vrinilo se je tudi nekaj ptujk, laških »adijev«, nemških »troštov« itd. Čemu valiti kuka-vičja jajca, ko imamo toliko res narodnega besedila!

Pesmi prvih treh zvezkov so za vsako družbo, za splošno občinstvo. Nekateri smatrajo narodne pesmi, katere v šoli pojo, za šolske, otročje pesmi. To pa ni res. Vsaka narodna pesem je lepa. Ako jo v šoli pojo, je in ostane še vedno narodna pesem, katere se ni treba sramovati ne v gosposki hiši, ne v revni koči. Mladi ljudje navadno premalo cenijo narodne pesmi. Ko me je pokojna mamica še pestovala, pela mi je narodne pesmice, katerih je znala mnogo. Žal pa mi je, da v mladosti nisem bolj cenil narodne pesmi. Umetne pesmi so mi bile ljubše. Sedaj pa se je to obrnilo.

Slovenske narodne pesmi imajo to posebnost, da je II. glas vodilni glas, I. glas pa poje terco višje ali čez. Skoda, da se je ta posebnost jela opuščati.

V tem zmišlu sem tudi za citre priredil nekatere pesmice. Nekaterim so napevi previsoki. Oziral sem se na to, da imajo mnogi elegije ali pa koncertne citre, ki so daljše in nižje ubrane. Vzel sem srednjo pot. Drugi bi zopet radi kaj za bolno srce. Mogoče da tudi za te bolnike kaj izdam, ako — ako pojde dosedanja zaloga kmalu v denar. Nekaterim so pesmi predrage. No, za 6 K ali celo za 5 K 66 pesmi za citre z besedilom po več kitic, to ni drago. Še po »groši« ne pridejo. Niti prepisati se ne izplača. Splošno pa je kritika prav ugodna. Čč. uršulinke v Škofji Loki, ki se razumejo na citre, so mi pisale: »Z veseljem pozdravljamo Vaše Slovenske narodne pesmi za citre in petje. Pošljite nam jih še« itd. Čč. uršulinke v Ljubljani so mi pisale: »Vaše Slovenske narodne pesmi za citre in petje nam prav ugajajo. Pošljite nam jih še« itd. Neka gospodična na Primorskem mi piše: »Poslanih Slovenskih narodnih pesmi sem prav vesela, posebno radi petja. Ako boste še kaj izdali, kar pošljite mi.« — Zadovoljni so s pesmicami naročniki v Trstu, Banjaluki, v Sarajevu itd. Pesmice pa lahko uporabljajo tudi oni, ki igrajo na kitaro. Kompozicija je lahka, ker narodne pesmi morajo biti lahke, pristopne širjemu občinstvu. Godba in petje blaži srce in ugodno vpliva na naše zdravje. Pesem, spremljana s citrami, odganja skrbi, uspava male kričače ter zdravi bolno srce bolj nego srčne kapljice. Slovenski citrarji, požurite se in naročite si vse tri zvezke. Dobite jih v knjigarnah in pri meni. Pošljite mi denar naprej, pa dobite pesmi poštne prosto. Dijakom in onim, ki težje plačajo, pošljem vse tri zvezke za 5 kron. — Iv. Kiferle v Ljubljani, Dolenjska cesta 21.

Tiskovni pomoči. Koncem poročila iz občinskega sveta naj se pravilno čita, da bo g. Turk moral 708 kron za Aškerčev pogreb poskati pri slovenskih svobodomislecih, ker jih občina ne da. — V notici »Letovišča na Gorenjskem« je pomotoma izpuščen kraj. Notica je iz Medvod.

Telefonska in brzojavna poročila.

SPRAVNA POGAJANJA V PRAGI.

Praga, 12. julija. Spravna pogajanja so nekoliko obtičala, tako da bo mogoče češki deželni zbor sklicati šele meseca avgusta.

GENERAL AUFFENBEG GRE V POKOJ?

Berolin, 12. julija. »Tägliche Rundschau« piše, da je izvedela z Dunaja

od dobro poučenih krogov, da bo šel general Auffenberg v pokoj, ker so se njegove vojaške zahteve odklonile.

RAZPRAVA PROTI DR. MAGDIČU.

Varaždin, 12. julija. Danes se je pričela razprava proti dr. Pero Magdiču. Obtožen je med drugim telesne poškodbe in zlorabe uradne oblasti.

PRETEP V BELGRAJSKI KAVARNI.

Belgrad, 12. julija. V neki tukajšnji kavarni sta se stepala major Vukasovič in časninar Skuebevič, kateremu je major očital, da ima zveze z Avstrijo. V pretep so posegli gostje. Skoro vsa oprava kavarne je demolirana. Mir je napravila šele policija.

VSTAJA NA PORTUGALSKEM.

Pariz, 12. julija. »Journal« poroča iz Lizbone: Stotnik Conceiros je poveleval oddelku 400 mož, stotnik Almeida oddelku 200 in stotnik Lima oddelku 750 mož. Monarhisti so prerezali brzojavne žice. Po hudem boju z republikansko gardo so bili vrženi monarhisti, ki so izgubili 60 mrtvih in 20 ranjenecv. Republikanci so ujeli 100 mož Limavega oddelka.

Tuy, 12. julija. Guvernerja v Valenci so aretirali. Poveljnik garnizije je pobegnil. Oba sumijo, da sta imela zveze z monarhisti.

KRIZA V RIMSKEM OBČINSKEM SVETU.

Rim, 12. julija. Ker je socialnodemokratski kongres izključil iz stranke sodruga Bonomi, Podrecca, Montemartini, Vercelloni in šest drugih, ki so vsi ob enem člani rimskega občinskega sveta, je nastala v tej korporaciji kriza. Omenjeni občinski svetovalci nameravajo namreč vse svoje mandate odložiti. Voditelji liberalno-socialističnega bloka v občinskem svetu se zelo trudijo, da krizo preprečijo.

ZASTRUPLENJE.

Gorica, 12. julija. V Kozani je umrla nagle smrti 72letna posestnica Marija Budin. Sumi se, da bi bila zastrupljena. Zato je šla menda danes sodnozdravniška komisija v Kozano, da se dožene, kaj je na tem sumu.

PO NESREČI V ÖRKENYJU.

Dunaj, 12. julija. Danes popoldne se je vrnila 160 mož močna poizkusna baterija 2. poljskohavbičnega polka iz Örkényja in pripeljala s seboj štiri trupla ponesrečenih tovarišev. Pogreb se bo vršil jutri z vojaškimi častmi.

ZRAKOPLOVSTVO.

Dunaj, 12. julija. Na letališču v Dunajskem Novem mestu je padel poročnik Venczl z Etrichovim monoplanom iz višine 30 metrov na zemljo. Poročnika Venczla, ki je bil v aparatu privezan, je zagnalo 8 metrov daleč ter je obležal nezavesten. Pretresel si je možgane ter je dobil številne manj nevarne poškodbe. Letalni stroj se je popolnoma razbil.

SRBSKI POSLANIK PONESREČIL.

Mödling pri Dunaju, 12. julija. Srbski poslanik je tako nesrečno skočil s tramvajskega voza, da se je nevarno poškodoval.

MASCAGNI POBEGNIL.

Rim, 12. julija. Skladatelj Pietro Mascagni je z neko koristko pobegnil od svoje žene. Mascagni se je s koristko odpeljal v Pariz.

Rim, 12. julija. Gospa Mascagni, koje mož je z neko koristko v Pariz pobegnil, je za svojim možem odpotovala.

DUHOVNIK SE UBIL PRI OLTARJU.

Innichen, 12. julija. Bivši katehet P. Bernard Miedemayr je, ko je celebriral mašo, padel v omedlevo, si razbil glavo in kmalu nato umrl.

EDEN SE JOČE, DRUGI SE SMEJE.

Berolin, 12. julija. Neki rokodelski pomočnik je nedavno prodal v sili ne-

ko avstrijsko državno srečko za 3 marke nekemu krošnjarju, kateri je zdaj zadel nanjo 60.000 mark.

POBEGLI ROPAR.

Lvov, 12. julija. Na sedem let ječe obsojeni ropar Idaček je pobegnil skozi dimnik.

PONESREČENI PARNIK.

London, 12. julija. Parnik za potnike »Bello« je ponesrečil. Boje se, da je izgubilo življenje veliko število potnikov.

MRAZ IN VROČINA.

Carigrad, 12. julija. V okraju Erzerum je visoko zapadel sneg. Sneg je visok pol metra. Mnogo oseb in živine je zmrznilo.

New York, 12. julija. Silna vročina v Ameriki ne odneha. V Čikagu je večeraj na solnčarici umrlo 42 oseb, v Filadelfiji 36 oseb. Tudi vode je pričelo nedostajati.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Bu dimpešta, 12. julija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11-37
Rž za oktober 1912	9-86
Oves za oktober 1912	9-42
Koruza za julij 1912	8-94
Koruza za april 1913	8-87
Koruza za maj 1913	7-62

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	739,3	19,6	sl. szah.	pol. obl.	
12	7. zjutr.	740,8	16,2	sl. vzh.	soparno	0,0
	2. pop.	739,2	26,9	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 21,3°, norm. 19,7°.

Ugodna prilika!!

Proda se iz prošle roke 2180

hiša z vrtom

pol ure od Ljubljane, pod zelo ugodnimi pogoji. Kupec prevz. le vknjiženih 900 K in užitek ter plača prodajalcu 1400 K. Hiša in vrt je v najbolj. stanu in vredno nad 8000 K. Ponudbe na pisarno dr. Vladislava Pegana, odvetnika v Ljubljani.

Hiša naprodaj v Idriji

Prodamo prostovoljno radi družinskih razmer trdno zidano hišo z več stanovanji. Stoji sredi mesta v Rožni ulici. V hiši je bila mnogo let trafika, prodajalna in gostilna. Poleg hiše lep vrt, za hišo pripravno dvorišče. V hišo je napeljan vodovod in električna razsvetljava. Pogoje pove posestnica hiše št. 118 v Idriji. 2182

Natakarski vajenec

se sprejme v hotelu Loyd. 2181

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek dne 15. julija se bode prodajala preprosta hišna oprava in nekaj obleke nasv. Petra cesti št. 79. 2183

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. kr. okr. sodišča v Ljubljani od 30. junija 1912 opr. št. E 2967/12/1, vrši se danes in naslednje dni ob 9. uri zjutraj v Ljubljani, Kongresni trg št. 9

javna prodaja

vseh v konkurzno maso tvrdke R. Drischel spadajočih premičnin, obstoječih iz knjig raznih strok, podob, umetnih in glasbenih del, prodajalniške oprave, dveh registriranih blagajn etc. etc.

Pojasnila se dobe v pisarni upravitelja konkurzne mase.

Upravitelj konkurzne mase

dr. Emil Starč

odvetnik, Ljubljana, Sodna ulica 3.

Po svetu.

9letni morilec svoje sestre. Iz Prage poročajo dne 8. t. m., da je v Lipici 9letni posestnikov sin Janko Berkov v prepiru zabol svojo mlajšo sestrico, s katero se je malo prej igral na domačem dvorišču. Prizadel ji je na vratu z žepnim nožem sedem ran, od katerih so bile tri smrtne. Dekletce je vsled poškodb kmalu umrlo.

Največji kolodvori in najhitrejši vlaki. Največji kolodvor na svetu je za enkrat pred kratkim otvorjeni glav. kolodvor v Lipskem, čegar temeljna površina meri 85.530 kvadratnih metrov. Njegov najbližji tekmeč, kolodvor v St. Louisu ne pokriva niti 40.000 kvadratnih metrov, torej je še več kot za polovico manjši. Toda Amerikanci so sedaj na delu, in bodo zgradili v New Yorku kolodvor Pennsylvanija železnice, ki bo po svoji obširnosti prekašal celo onega v Lipskem, kajti njegova ploskovna površina bo merila 110.000 kvadratnih metrov. Pariški kolodvor St. Lazare ima nad 33. londonski St. Pancras samo nekaj nad 15 in pol tisočev kvadratnih metrov ploskovne površine. Zelo mnogo velikih centralnih kolodvorov je v Nemčiji, tako na primer v Frankobrodu z 31 in četrt, v Draždanu s 25 in ena tretjina, v Kolinu z 22 ena četrtna tisoča kvadratnih metrov ploskovne površine. Od kolodvorov v Berlinu, ki nima pravzaprav nobenega centralnega kolodvora, je največji šlezjski, ki je za štiri petine manjši od lipskega. Za potnike imajo predvsem mednarodni ekspresni vlaki največ privlačnosti. Od teh vozi severnojužni ekspresni vlak v 36 tri četrtine ure pri 53 km srednje brzine na uro iz Berlinu preko Monakova, Inomosta, Verone, Rima v Neapelj. Največjo povprečno brzino na uro 59 km doseže simplonski ekspresni vlak, ki pride v 19 urah 5 minutah iz Calaisa preko Pariza, Milana v Neapelj. Skoro ravno tako povprečno brzino (58,9) ima ekspresni vlak med Berlinom in Riviero na svoji 1845 km dolgi progi preko Frankobroda, Lyona, Marzije v Ventimigliu. Turski ekspresni vlak pride v 27, oziroma 22 ena četrtna ure iz Pariza, oziroma Berlinu preko Monakova, Solnograda v Trst. Najdalje vozi sibirski ekspresni vlak in sicer 9 dni in 10 ur. Prevoziti pa mora ogromno progo, dolgo 8389 km in sicer s povprečno brzino samo 37 km na uro. Okroglo 3100 km mora prevoziti orientalski ekspresni vlak, ki pride v 61 urah iz Pariza v Carigrad, ekspresni vlak med Peterburgom in Cannesom pa vozi 66 ur.

Trdosrčni milijarderji. Amerikanski bogataši so začeli zadnje čase testamentarično prepovedovati svojim soprogam, da bi se po njihovi smrti na novo poročile. Tako na primer naštevajo list Newyork World sedem milijonarjev, ki so v zadnjem času v svojih oporokah določili, da se morajo njihove vdove ali popolnoma ali vsaj deloma odpovedati bogati dedščini, ako gredo zopet pred oltar. Dva izmed njih sta izgubila življenje na »Titanicu«. Ta dva sta John Jakob Astor, ki je od svojega premoženja 100 milijonov dolarjev za pustil 5 milijonov svoji lepi in mladi vdovi pod pogojem, da se ne omoži več, in W. A. Spencer, ki je vse svoje premoženje zapustil vdovi, a ji določil samo 60.000 kron letne plače, ako se zopet poroči. Vdova Charlesa Tilfordsa izgubi letnih 175.000 kron, ako se zopet poroči, mrs. Kahn pa dobi v tem slučaju mesto letnih 1.500.000, samo 250.000 K. mrs. Malony pa izgubi ob zopetnji možitvi 5 milijonov kron. V zadnjem času pa sta dva slučaja dokazala, da tozadevne testamentarne določbe ne plašijo mladih milijonarjskih vdov in da se kljub izgubi ogromnega premoženja rade nanovo omože. Tako je na primer mrs. David Dunlep zamenjala 10 milijonov kron za pol milijona, da je mogla poročiti Arhibalda Mac Crea. Najbolj interesanten slučaj pa je poroka odlične lepote iz Bostona mrs. Marije Garland, ki je 6 let po smrti svojega soproga izgubila premoženje 10 milijonov kron, ker se je omožila z upraviteljem svojega premoženja.

Aviatik ponesrečil. Iz Mournelona poročajo, da se je monoplan aviatika Bedela, ko se je spuščal na tla, zapletel v brzjavne žice, pri čemur se je prevrnil in padel na tla. Bedel je bil takoj mrtev.

Letalni stroj ubil kravo. Iz Londona poročajo, da je padel aviatik Cody s svojim letalnim strojem, ker mu je nenadoma odpovedal motor, iz precejšnje višine na zemljo. Pri tem je letalni stroj ubil kravo, ki se je pasla na polju. Cody je bil le lahko ranjen.

Sleparski odvetniški kandidati. V Lvovu so zaprli odvetniškega kandidata

Štefana Krawczuka, ki je ponaredil za 126.000 K menic in dolžnih pisem na imena znanih oseb, podpise legaliziral in denar dvignil pri raznih zavodih.

Dogodki v Belgiji. Iz Bruslja poročajo: Včeraj dopoldne se je otvorilo v Bruslju izredno zasedanje zbornice. Dne 8. t. m. se je pa vršilo zborovanje desnice, kjer se je z obžalovanjem vzelo na znanje, da noče M. Cooreman več sprejeti mesta zborničnega predsednika. Kot zbornični predsednik je opravljal svoje delo več let s tolikim taktom, da je užival isti ugled pri svojih političnih nasprotnikih kot pri svojih prijateljih večine. M. Cooreman je kot poslanec mesta Genta predsednik odbora za svetovno razstavo, ki se jo namerava prirediti prihodnje leto v imenovanem mestu. To častno mesto je tudi v zvezi z njegovimi poklicnimi opravili. M. Cooreman je šef velikega bančnega podjetja in v vzrokih, zakaj ne sprejme več mesta zborničnega predsednika, navaja, da bi ne mogel več posvečati iste pažnje dolžnostim zborničnega predsednika. Za predsednika v zbornici bo brzkone imenovan Leon Delantherre, ki je poslanec mesta Bruslja in vseučilišni profesor v Löwenu. Bil je v kabinetu Schollaert justični minister. — Razvoj aktualne postavodaje v prid znižanju cen živil, ki je dosegla že lepe uspehe, je del reform, ki jih namerava vlada predlagati v prihodnjem zimskem zasedanju. V to svrhu je bila imenovana posebna komisija, ki naj bi tozadevni problem premotrila z vseh strani. Uradni listi so že prinesli odlok glede sestave te komisije. Ta komisija obstoja iz 16 članov, ki so priznane avtoritete na narodno gospodarskem polju. Njen predsednik je M. Jules Vandenpeereboom, senator v železniškem ministertvu, ki je bil preje predsednik ministrskega sveta. Podpredsednik je socialistični poslanec profesor Hektor Denis.

Mož vrgel ženo skozi okno. Iz Budimpešte poročajo: V noči od sobote na nedeljo je padla neka ženska iz tretjega nadstropja na cesto ter se težko poškodovala. Ko so jo zaslišali, je izpovedala, da se je sprla s svojim možem, profesorjem godbe, Josipom Bartra-Hackeljem, ki jo je nato vrgel skozi okno. Možja so zaprli.

Jugoslovansko podporno društvo v Johannesburgu (Transval). V Johannesburgu živi do 500 Srbov in Hrvatov, ki se večinoma bavijo s trgovino in zasluzkom na zlatih poljanah ter v gospodarskem oziru več ali manj dobro stoje. Sedaj so si osnovali tudi društvo pod gornjim naslovom, ki mu je pokrovitelj tamkajšnji avstro-ogrski konzul baron Ramberg, rojen Zagrebčan.

Grški žepni tatovi v Belgradu. Zadnji čas so se dogajale na belgrajski cestni železnici dan za dnem številne žepne tatvine. Žrtve so bili zlasti starejši ljudje. Vse zasledovanje policije je bilo zaman. Končno je policija sklenila, da porabi priliko, ko se bo v Saborni cerkvi vršila velika zadušna slovesnost za padle o bombardiranju Belgrada, katere se vedno udeleži celokupno belgrajsko meščanstvo. Preoblečeni redarji so se pomešali med občinstvo in prikrито pazili na svojo okolico. Med službo božjo zapazi nek redar, kako si nek jako imenitno oblečen tujec z eno roko briše pot s čela, z drugo pa sega v žep poleg stoječemu visokemu uradniku. Redar se dotakne tujca in ga obzirno pozove, naj gre z njim iz cerkve. Ob tej priliki se je preplašeno obrnil še nek drug tujec enako imenitne zunanosti, nakar je redar tudi njega povabil na prosto. Možja sta bila kmalu na varnem. Izpovedala sta, da sta bogata grška trgovca iz Carigrada, ki potujeta v svojih poslih in v zabavo. Seveda jima to ni nič pomagalo. Takoj drugi dan je policija prijela tretjega te čedne družbe — proslulega bolgarskega sleparja-kvartopirca Bojadžijeva. Zdi se, da se je s temi aretacijami posrečilo spraviti na varno nevarno mednarodno tatinsko družbo.

Popustljivi sodniki. Newyorčani se že dalje časa pritožujejo vsled številnih vlovov in roparskih napadov ter predbacivajo policiji, da ne stori svoje dolžnosti. Newyorški policijski predsednik je to nekaj časa mirno poslušal, a sedaj skuša ovreči to obdolžitve, češ, da sodniki premilo sodijo in dostikrat kljub premočnim dokazom oprostijo zločince. Ta predbacivanja so vzbudila v New Yorku veliko senzacijo in oblast so uvedle preiskavo, ali bi se ne moglo nekatere sodnike odstaviti. Nekateri izmed razsodb, ki so postale znane, mečejo vsekakor čudno luč na newyorško justico. Tako je n. pr. v procesu proti zločincu ukazal sodnik porotnikom, naj obtoženca oprostite, ker je tajni policist, ki je aretacijo izvršil, iz-

javil, da je bil na mestu zločina z namenom, da bi preprečil neki dinamitni napad. Sodnik je označil to izpovedbo kot premišljen poizkus, škodovati obtožencu. V nekem drugem procesu je napovedal državni pravdnik, da ima 3 obtežilne priče na razpolago, a se zadovoljuje samo z dvema, ker tretja priča ni na dobrem glasu. To je zadostovalo tudi v tem slučaju sodnikom, da so oprostili obtoženca. Nek drug sodnik je odpustil nekega človeka, ki je ustrelil v prepiru na svojega principala štiri strele in pri tem ranil dva človeka. Sodnik je izjavil, da je šlo pri celi stvari za navaden prepir in da se komaj more smatrati pištolo kot orožje! Poleg tega, je pristavil zraven, je tožnik Anglež in brzkone noben ameriškanski državljan; Angleži obdrže navadno svoje angleške državljanske pravice in zaradi tega ne zaslužijo nobene varstva od ameriškanskih sodišč. V nekem drugem slučaju je bil neki pretepač, ki je bil že dvakrat obtožen umora, a vedno zaradi pomanjkanja dokazov oproščen, aretovan, ker je bil obtožen, da je izvršil nek vlom. Izpustili pa so ga na prosto proti jamstvu dvajsettisoč mark. K razpravi ni prišel ob določenem terminu in jamčevina je bila proglašena kot zaplenjena. Nekaj tednov pozneje ga je pa pripeljal njegov odvetnik na sodišče, nakar je sodnik razveljavil določbo glede zapalosti jamčevine ter moža odpustil proti obljudi, da se povrne popoldne. Seveda ni noben človek več o njem slišal. Večina sodnikov glavne porote so člani Tammany-organizacije ter ljubljenci svojega voditelja Charleja F. Murphyja. Trditev, da se nobenemu zločincu ni treba bati hude kazni, ako more računati na priprošnje kakega politika omenjene organizacije, torej ni popolnoma neutemeljena. Policija se zlasti pritožuje, da ne more ničesar storiti proti igralnicam, ker sodniki oproščajo lastnike teh igralnic ter jim vračajo zaplenjene aparate kot roulettne in bacaratne mize. Razume se, da nihče ne otvori v New Yorku igralnice, kdor si ne zagotovi prej naklonjenosti kakega politika Tammany-organizacije. Dr. žavni pravdnik, policija in odvetniška zbornica preiskujejo sedaj akte sodišča, da dobe snovi za postopanje proti sodnikom. Kakor je videti, zna nastati velik škandal. Posledica tega bi bila, da bi nastala periodična revolucija proti sedanjim mogočnjakom, ki bi New York vsaj za par let osvobodila iz krepiljev Tammanyorganizacije.

Kobilice v balkanskih deželah. V bolgarskih obdonavskih pokrajinah so se v veliki množini pojavile kobilice in napravile silno škodo. Vlada je v prizadete kraje poslala tri pešpolke vojakov, da uničijo kobilice z ognjem in dimom. Mrčes se pomika proti Rumunski, kjer je med ljudstvom zavladala velika bojazen radi preteče škode na polju.

Prepovedan časnik. V Milanu izhajajoči list »Guerin Meschino« je po § 26. tiskovnega zakona prepovedan v vseh v državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah.

General Varešanin je v Dubrovniku kupil večji kompleks zemlje, kjer namerava postaviti lepo vilo. Tu bo general prebil večino leta. Dubrovničani so tega zelo veseli, ker vedo, da bo vsa bližnja okolica krog vile potem dobila drugačn lice.

Promet na bosensko-hercegovskih železnicah v času od 1. januarja do 1. junija letos je znašal 1.146.973 oseb in 644.339 ton blaga zasebnih strank. Dohodki tega prometa so znašali 6.494.670 kron. Lani v istem času se je prevozilo 1.020.065 oseb in 614.451 ton blaga zasebnih strank; dohodki so znašali 5.950.060 K.

Umor zaradi deset vinarjev. V Dunagesztinu je neki tamošnji uradnik Ivan Nemeth prišel pred dnevi v prodajalno trgovca Drechslerja in zahteval za deset vinarjev bonbonov za svo-

je otroke. Trгоvec mu je dal bonbone, a na to je zahteval Nemeth od njega, naj mu povrne 10 vinarjev. Drechsler ga je odslovil, češ, da je prejel samo 10 vinarjev. Nemeth je šel iz trgovine, a se kmalu nato vrnil in ustrelil Drechslerja trikrat iz Browning - pištole. Drechsler se je na mestu zgrudil mrtev na tla, pred očmi svojih uslužbencev. Nemeth se je pustil mirno aretovati ter je izjavil, da je ustrelil Drechslerja vsled maščevanja radi onih deset vinarjev. Dogodek je vzbudil v mestu silno senzacijo.

KNJIŽEVNOST.

Cenovnike šolskih tiskovin in učil bo razposiljala Kat. Bukvarna prihodnji teden. Na Kranjskem bo razposlala cenovnike vsem krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom. Izven Kranjske pa samo večrazrednim šolskim vodstvom. Na zahtevo pa pošlje cenovnike tudi krajnim šolskim svetom. Krajni šolski sveti naj blagovolijo čim prej vpsolati naročila, ker smo ob začetku šolskega leta itak preobloženi z delom. Šolska vodstva pa opozarjamo, da se preskrbe pravočasno z orlovim popirjem, da bo mogoče tiskati šolska naznanila skupno, kar je ceneje.

Sprejemem takoj

2158

kleparskega pomočnika

v trajno službo proti dobri plači. Znati mora dobro izvrševati galanterijsko in stavbinsko delo. Sprejmeta se tudi takoj ali pozneje dva

vajenca

ki imata veselje do te obrti in sta dobrih staršev. **Vinko Belec**, stavbeni in galanterijski klepar Kranj.

Učenec

kateri je obiskoval pripravljalni tečaj »Slovenske trgovske šole« poštenih starišev išče mesta v kaki trgovini. Nastop takoj. 2142

Pisarniški uslužbenec

zmožen nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi išče stalne službe. Star 22 let. Nastop s 1. avgustom in če je treba lahko tudi poprej. Naslov pove upravnistvo tega lista pod št. 2153. 2153 5

Hiša s 6. stanovanji v sredini mesta se prodaja.

Poizve se pri magistratnem slugi g. **Bevcu ali pa na Dolenjski cesti št. 50 v Ljubljani.** 2174

Veletrgovina s specerijo in z deželimi pridelki
ANTON ROLENC, CELJE, Graška cesta številka 22.

Prazen je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim specerejskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Veletratim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižolj, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za saditi bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine imam v zalogi riževo moko in otrobo. Ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg. 2975

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Naznanilo prodaje.

Podpisano upraviteljstvo konkurzne mase **Karla Lenča** na Lavercl prodajalo bode

od 22. julija t. l. dalje

vsob konkurzno maso spadajočo in v Lavercl se nahajajočo vinsko zalogo na licu mesta iz proste roke. Na prodaj bo: ca 1800 hl belega in rudačega vina ter črnine, večje število hrannih sodov (Lagergebäude) s skupno vsebino ca 1300 hl, nekaj sto transportnih sodov, dalje kletarsko orodje, kakor pumpe, pipe, cevi, itd.; dalje okoli sto steklenic šampanjca in vina v butaljkah, okoli 570 litrov žganja itd. Ob jednem prodala se bode tudi v Zužemberku se nahajajoča vinska zaloga, obsegajoča ca 500 hl belega in rudačega vina ter črnine in ca 50 transportnih sodov na licu mesta. Termini prodaje pa se bodo dogovorno z interesi za posamezne slučaje določili.

Vsa druga pojasnila daje podpisano upraviteljstvo konkurzne mase.

V Ljubljani, dne 8. julija 1912.

2143

Dr. Ivan Tavtar,

kot upravitelj konkurzne mase **Karla Lenča** na Lavercl.

Odgovorni urednik: **Miha Moškerc.**